

ROMÂNIA
JUDEȚUL ALBA
MUNICIPIUL SEBEȘ
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÂREA Nr.335/2021

privind aprobarea criteriilor de prioritizare a investițiilor în următoarele sectoare: educație, sănătate, asistență socială, infrastructura (mediu și transport) - document elaborat în cadrul proiectului "Administrație modernă. Creșterea calității proceselor", cod SIPOCA/MySMIS 574/126539 – necesare pentru fundamentarea bugetului local, a deciziilor ulterioare și planificarea strategică ale Municipiului Sebeș pentru exercițiul financiar 2021-2027

Consiliul local al Municipiului Sebeș, jud. Alba;

Întrunit în ședința extraordinară din data de 16.11.2021, ora 12,00;

Luând în dezbateră proiectul de hotărâre privind aprobarea criteriilor de prioritizare a investițiilor în următoarele sectoare: educație, sănătate, asistență socială, infrastructura (mediu și transport) - document elaborat în cadrul proiectului "Administrație modernă. Creșterea calității proceselor", cod SIPOCA/MySMIS 574/126539 – necesare pentru fundamentarea bugetului local, a deciziilor ulterioare și planificarea strategică ale Municipiului Sebeș pentru exercițiul financiar 2021-2027;

Având HCL nr. 74 din 2019 privind aprobarea proiectului "Administrație modernă. Creșterea calității proceselor", cod SIPOCA/MySMIS 574/126539 și a cheltuielilor legate de proiect, depus în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020;

Văzând referatul de aprobare nr.84027/12.11.2021 al inițiatorului la proiectul de hotărâre;

Analizând raportul de specialitate nr.83850/12.11.2021 din cadrul Compartimentului Proiecte cu Finanțare Internă și Internațională al aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Sebeș, prin care se propune Consiliului Local al Municipiului Sebeș aprobarea utilizării criteriilor de prioritizare a investițiilor în următoarele sectoare: educație, sănătate, asistență socială, infrastructura (mediu și transport) - document elaborat în cadrul proiectului "Administrație modernă. Creșterea calității proceselor", cod SIPOCA/MySMIS 574/126539 – necesare pentru fundamentarea bugetului local, a deciziilor ulterioare și planificarea strategică ale Municipiului Sebeș pentru exercițiul financiar 2021-2027;

Având avizul nr.775/2021 al Comisiei pentru administrație publică locală, juridică și de disciplină, avizul nr.776/2021 al Comisiei de studii prognoze economico-sociale, buget, finanțe, avizul nr.777/2021 al Comisiei pentru învățământ, cultură, sport, agrement, monumente istorice protecție socială, protecție copii, culte, sănătate și familie, avizul nr.778/2021 al Comisiei pentru amenajarea teritoriului, urbanism, lucrări publice, administrarea domeniului public și privat și avizul nr.779/2021 al Comisiei pentru agricultură, silvicultură, protecție mediu, monumente naturale și turism din cadrul

Consiliului Local al Municipiului Sebeș;

Având în vedere:

- HG nr. 225/214 – 05.06.2018 privind Normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice din 26.03.2014, cu modificările și cheltuielile ulterioare;
- prevederile art. 44, alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art. 129 alin.(2) lit. b) coroborat cu alin. (4) lit. e), din OUG nr. 57/2019 – privind Codul Administrativ;

În baza art. 139 din OUG nr. 57/2019 – privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă criteriile de prioritizare a investițiilor în următoarele sectoare: educație, sănătate, asistență socială, infrastructura (mediu și transport) - document elaborat în cadrul proiectului “Administrație modernă. Creșterea calității proceselor”, cod SIPOCA/MySMIS 574/126539 – necesare pentru fundamentarea bugetului local, a deciziilor ulterioare și planificarea strategică ale Municipiului Sebeș pentru exercițiul financiar 2021-2027, cuprinse în Anexa la prezenta hotărâre.

Art.2. De ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri răspunde Primarul Municipiului Sebeș prin Aparatul de specialitate al Primarului.

Art.3. Prezenta hotărâre poate fi atacată de către persoanele îndreptățite, în termenul și în condițiile prevăzute de legea 554/2004, privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Prezenta hotărâre va fi afișată, se va publica pe site-ul Primăriei și în Monitorul Oficial al Municipiului Sebeș și se comunică:

- Instituției Prefectului Județului Alba
- Primarului Municipiului Sebeș;
- Viceprimarului Municipiului Sebeș;
- Arhitectului Șef;
- Direcției Tehnice;
- Serviciului Cheltuieli și Resurse Umane;
- Compartimentului Proiecte cu finanțare Internă și Internațională;
- Biroului Contencios Juridic, Administrație, Transparență Decizională și Arhivă;
- Compartimentului Investiții Publice;
- Compartimentului Relații Publice, Comunicare Informatică și Monitor Oficial Local.

Sebeș la 16.11.2021

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
Consilier local, LUPU OVIDIU CĂTĂLIN

CONTRASEMNEAZĂ
SECRETAR GENERAL Municipiul Sebeș
VLAD CRISTINA ELENA

Total consilieri locali	19
Prezenți	18
Pentru	18
Împotrivă	-
Abțineri	-

NISTOR

DORIN

GHEORGHE

Digitally signed by
NISTOR DORIN
GHEORGHE
Date: 2021.06.30
08:51:15 +03'00'

1/1

**CRITERII DE PRIORITIZARE A INVESTITIILOR ÎN
SECTOARELE DE EDUCAȚIE, SĂNĂTATE,
ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT LA NIVELUL
UAT SEBES**

Întocmit:

ATTA AFFAIRS S.R.L. , cu sediul în Loc. Alba Iulia, P-ța. Consiliul Europei, Nr. 9, Bl 32 E.
Ap. 2, Jud. Alba, tel. +40 258 818 881, fax. +40 258 811 411, email.
attaconsulting@yahoo.com , J/01/1126/2005, CUI RO 18030667

Nr. contractului și data: 16/22194/64/11.03.2021

Elaborată de experți:

Tamas Szora Attila

Tamas Szora Gabriel

Toma Adela

CUPRINS

Cadrul general al procedurii de prioritizare a proiectelor de investiții	1
1. Definirea prioritizării	1
2. Caracteristicile proiectelor supuse prioritizării	1-2
3. Cadrul legal al procesului de prioritizare	2
4. Pașii procesului de prioritizare	3
I. EDUCAȚIE - investiția pentru viitor	4-15
II. SĂNĂTATE – în contextul generat de pandemia COVID-19	16-22
III. ASISTENȚĂ SOCIALĂ - alături de cei aflați în impas	23-34
IV. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT - <i>important factor de progres</i>	35-46
Concluzii	47-48
Bibliografie	49

Cadrul general al procedurii de prioritizare a proiectelor de investiții

1. Definirea prioritizării

Prin prioritizare se înțelege o procedură transparentă prin care se stabilește un set de reguli pentru alegerea proiectelor pe un anumit domeniu în baza unui scor minim privind gradul de pregătire.

Un proiect are la baza anumite obiective și rezultate bine definite care sunt desfășurate într-o perioadă de timp de către o anumită entitate. Acesta are rolul de a asigura avantaje și beneficii pentru beneficiari reprezentativi de grupul țintă avut în vedere la derularea proiectului.

Proiectele trebuie să fie evaluate și selectate într-un interval de timp bine stabilit, în baza unui buget cu verificarea sustenabilității activităților din punct de vedere financiar, a posibilității de contribuție financiară și a impactului asupra finanțelor publice. Aceste etape sunt, esențiale deoarece determină capacitatea de a administra și gestiona proiectul și de a face față a oricărui risc ridicat de implementarea proiectului.

Exercițiul de prioritizare este menit să furnizeze informații pentru a ajuta la alocarea resurselor și stabilirea limitelor de cheltuieli, ca parte a formulării Strategiei fiscal-bugetare a administrației interesate.

2. Caracteristicile proiectelor supuse prioritizării

Declararea ca eligibil a unui proiect pentru a fi selectat și finanțat se face în urma verificării tuturor condițiilor prevăzute pentru a putea fi încadrat la finanțare. Acest lucru se va face prin verificarea obținerii unui scor minim obligatoriu în raport cu criteriile ce reflecta gradul de pregătire.

Proiectele care îndeplinesc toate condițiile prevăzute pentru a fi declarate eligibile sunt apoi incluse în cererile pentru finanțare de la Bugetul de Stat/local pentru acoperirea proiectării tehnice și a implementării.

În cazul proiectelor de o anvergură mai mare, trebuie ca managerul de proiect să fie asistat și susținut de o Echipă de implementare a proiectului care este compusă din personal cu un grad ridicat de competență reflectat la dificultatea și natura proiectului.

Contractarea din afară a managementului de proiect a unor entități care dețin aptitudinile corespunzătoare este posibilă pentru proiectele importante, acestea putând proveni și din mediul privat, dar numai cu aprobarea prealabilă a Ministerului Finanțelor Publice. În aceste cazuri, *Clientul* numește un *Coordonator de proiect* din interior, care să mențină legătura cu managerul de proiect.

Crearea unei echipe de coordonare a proiectului este necesară în cadrul proiectelor de anvergură, aceasta va avea rolul de supraveghere a implementării proiectului.

De asemenea, este posibil, dar nu obligatoriu ca o asemenea echipă să se poată forma și pentru proiectele medii dar cu un grad de dificultate accentuat.

Managerul de proiect va fi monitorizat și îndrumat de către echipa de coordonare a proiectului de aceea este necesar ca din echipa sa facă parte doar personal competent.

Considerăm că în implementarea proiectelor de investiții, în conformitate cu dispozițiile legale relevante, ar trebui parcurși următorii pași:

Pentru a putea implementa un proiect de investiții în conformitate cu dispozițiile legale este necesară respectarea unor etape:

În prima etapă, este necesar ca ideea proiectului să fie scrisă într-o notă care să ofere informații despre proiect. Pentru a se putea lua o decizie cu privire la necesitatea acestuia este important să se întocmească studiul de pre-fezabilitate, memorandumul tehnico-economic sau nota de fundamentare a investițiilor, toate fiind importante pentru a putea avea abordarea potrivită în analiza problemelor și a nevoilor beneficiarilor prevăzuți în proiect.

În a doua etapă, este necesară o analiză tehnică, economică și socială a proiectului, în acest sens se va întocmi studiul de fezabilitate. Acesta este întocmit de către ordonatorul de credite pentru a se putea avea în vedere amploarea proiectului, modul în care influențează mediul și beneficiarii proiectului. Dacă studiul de fezabilitate este aprobat, proiectul va putea trece la următoarele etape de verificare.

În a treia etapă, aprobarea studiului de fezabilitate va avea ca efect trecerea proiectului la următoarea etapă, cea de selectare și de bugetare, ceea ce înseamnă că proiectul urmează la faza de bugetare. În această fază proiectului îi sunt alocate sumele necesare pentru punerea sa în aplicare.

În a patra etapă are loc implementarea proiectului prin punerea sa în execuție.

În a cincea etapă se finalizează implementarea proiectului și urmează perioada de monitorizare pentru a se asigura că acesta își atinge scopurile inițial prevăzute.

În a șasea etapă și ultima reprezintă ultimul pas pe care proiectul îl va urma, anume evaluarea proiectului după ce a fost implementat și perioada de monitorizare a fost încheiată. În cadrul acestei etape se va evalua, explica și disemina informațiile și rezultatele proiectului de investiții.

3. Cadrul legal al procesului de prioritizare:

Cadrul legal care fundamentează procesul de prioritizare a proiectelor constă în:

a. Hotărârea Guvernului nr 225/ 2014 privind Normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice din 26.03.2014, în vigoare de la 07.04.2014;

b. Hotărârea nr. 363/2018 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 225/201, publicată în MO nr. 460/5 iunie 2018;

c. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88 din 18 septembrie 2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 593 din 20 septembrie 2013;

d. Ghid pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrarea publică locală.

4. Pașii procesului de prioritizare

1. Desfășurarea procedurii de prioritizare a proiectelor în care se concretizează agenda, tehnice aferente proiectului, sunt contactați cei interesați, sunt transmise invitațiile, se organizează cadrul de desfășurarea întâlnirii.

2. Desemnarea factorilor responsabili de derularea procesului de selectare a proiectelor de investiții, la nivel de Unitate Administrativ Teritorială Sebeș (în lucrare se va folosi abrevierea UAT Sebeș).

Pașii procesului de prioritizare a proiectelor

Pasul 1: se pregătește întâlnirea grupurilor de lucru, moment în care se stabilește programul de lucru, lista proiectelor supuse prioritizării, se întocmește lista participanților și sunt transmise invitațiile;

Pasul 2: Grupurile de lucru pun în discuție criteriile de prioritizare și stabilesc ponderile aferente acestora, conform legislației în vigoare precum și programelor adoptate la nivel UAT Sebeș;

Pasul 3: Consiliului Director al Parteneriatului Interinstituțional și instituțiile implicate primesc concluziile ședinței de prioritizare;

Pasul 4: Consiliului Director al Parteneriatului Interinstituțional împreună cu factorii de decizie relevanți validează prioritizarea;

Pasul 5: Se validează lista de proiecte prioritare de către Consiliul Director al Parteneriatului Interinstituțional, se stabilește managementul proiectului și etapele operaționale necesare realizării.

Lucrarea de față se dorește a veni în sprijinul reprezentanților UAT Sebeș în procesul de prioritizare a proiectelor de investiții pe următoarele domenii:

- educație;
- sănătate;
- asistență socială;
- infrastructură de transport.

I. EDUCAȚIE - investiția pentru viitor

În vederea elaborării strategiei de dezvoltare a educației, se va lua în considerare strategia și politica atât europeană cât și națională, respectiv locală.

În scopul de a dezvolta și de a avea o viziune potrivită cu obiective stabilite pentru a reflecta nevoile reale ale beneficiarilor din educație, au fost luate în vedere documente legislative și politici strategice din domeniul educației.

Prezenta strategie trebuie să fie armonizată cu:

- legile europene și naționale
- strategiile naționale privind reducerea abandonului școlar, consolidarea performanțelor sistemelor de educație pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- strategiile regionale, județene și municipale privind dezvoltarea procesului educațional la nivel local.

Strategia Europa 2020 propune dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare, o mai bună utilizarea a resurselor, promovarea scăderii ratei somajului care să asigure în același timp coeziune socială și națională.

În domeniul educației, *Strategia Europa 2020* face referire la următoarele două ținte:

- reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, se estimează că până în anul 2020 rata de abandon școlar să fie sub 10%;
- creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară, se estimează că până în anul 2020 proporția persoanelor de 30-34 de ani, care finalizează învățământul terțiar, să fie de cel puțin 40%.

Infrastructura de educație și formare reprezintă un factor esențial al procesului educațional, care are efect direct asupra elevilor.

Ministerul Educației Naționale coordonează prin intermediul hotărârilor Guvernului programele naționale și anuale de investiții, fonduri folosite și la modernizarea instituțiilor de învățământ din sistemul preuniversitar și universitar.

Un alt instrument folosit pentru finanțarea infrastructurii școlare îl reprezintă accesarea fondurilor europene, în folosul autorităților locale. Un astfel de program este Programul Operațional Regional (POR), precum și fondurile din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), fondurile fiind alocate asociațiilor locale și organizațiilor non-guvernamentale în conformitate cu Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR). Prin PNDR, în cadrul Priorității 6 (Dezvoltare locală în zone rurale) sunt vizate construcția, reabilitarea și modernizarea creșelor și grădinițelor care nu sunt prinse în nicio unitate de învățământ.

Este posibil ca țara noastră să beneficieze de o sumă de 850 milioane euro pentru finanțarea

infrastructurii educationale prin intermediul FEDR si FEADR.

În vederea diminuării procentului abandonului școlar, precum și pentru învățarea pe tot parcursul vieții, creșterea calității și randamentului învățământului terțiar circa 428,5 milioane de euro (362 milioane euro din FEDR și 66,5 milioane de euro contribuția națională) sunt puse la dispoziția statului român pentru infrastructura educațională, prin Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020.

Sistemul de învățământ public din România cuprinde peste 18.000 oferă programe de învățământ de la educația timpurie la învățământul terțiar pentru 3,4 milioane de elevi si studenti. Structura sistemului de învățământ din România, descrisă în continuare, nu este simplă, în special la nivelul învățământului secundar superior¹:

- Educația timpurie, care cuprinde învățământul antepreșcolar (asigurat în creșe) și învățământul preșcolar (asigurat în grădinițe);
- Învățământul primar, care include clasa pregătitoare și clasele I-IV;
- Învățământul secundar, care cuprinde:
 - o învățământul secundar inferior (gimnaziu) - clasele V-VIII;
 - o învățământul secundar superior, care cuprinde:
 - învățământul liceal, cu următoarele filiere: teoretică, tehnologică și vocațională, 3 cu durata de patru ani (clasele IX-XII) sau cinci ani pentru învățământul seral (clasele IX-XIII);
 - învățământul profesional cu o durată de trei ani
- Învățământul terțiar, care include:
 - o învățământul terțiar nonuniversitar - învățământul postliceal, cu o durată de doi ani;
 - o învățământul universitar (învățământul superior), organizat în trei cicluri: licență, masterat și doctorat.

Investitiile în infrastructura educationala din Romania au fost ignorate de prea mult timp, dovedind astfel incapacitatea de a stabili directii de dezvoltare, acest fapt are ca urmare directa lipsa incluziunii copiilor defavorizati în sistemul educational.

Investitiile în educatie trebuie sa fie prevazute si dezvoltate la nivel national tinand cont de situatia demografica si nevoile pietei de munca, asa cum sunt ele prevazute în Acordul de Parteneriat 2014-2020.

Acordul de parteneriat a priorizat urmatoarele investitii în infrastructura educationala:

Sprijinirea unitatilor de educatie prescolara si scolara aflate în zone cu o rata scazuta de înscriere sau a căror elevi au o performanta scazuta cu implicații într-o rata ridicată de abandon școlar aflată peste media nationala.

Modernizarea infrastructurii centrelor comunitare de invatare permanenta în vederea cresterii eficientei, a calitatii si participarii.

¹ Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2018 - 2023, pag. 15

Restructurarea rețelei de învățământ profesional și tehnic.

Îmbunătățirea condițiilor sanitare, pentru școlile din mediul rural, aflate în zone izolate sau defavorizate.

Echiparea cu dotări specializate pentru facilitarea educației copiilor dezavantajați sau cu nevoi speciale.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii centrelor universitare și a centrelor de pregătire profesională din zone cu potențial de creștere.

Există o tendință la nivelul populației din cadrul orașelor mici sau mijloci de a migra către orașele mai dezvoltate unde există instituții de învățământ care oferă o reală dezvoltare educațională oferindu-le astfel șanse mai mari de a fi introduși rapid pe piața de muncă după finalizarea studiilor.

Aceste orașe vor deveni adevărate centre de dezvoltare națională, dar pentru a ajunge la acest nivel este necesară o dezvoltare a unei strategii naționale care să aibă în vedere dezvoltarea la nivel urban dar și rural al instituțiilor publice, motivarea populației și creșterea nivelului de trai.

În România școlile din zonele rurale și urbane de mici dimensiuni nu beneficiază de condiții sanitare și materiale potrivite pentru desfășurarea programului educațional.

Procedura de prioritizare a investițiilor în învățământ stabilește doi pași, primul este cel în care se va evalua și selecta, de către autoritățile însărcinate, proiectele de investiții urmând ca în cea de a doua etapă să fie adaptate pentru a fi compatibile cu realitatea școlară.

Criteriile de prioritizare prezentate mai jos au fost elaborate holistic pe baza analizei datelor care reflectă:

- (i) nevoile generale ale unităților de educare și formare pentru asigurarea unei educații de calitate;
- (ii) tendințele demografice;
- (iii) alternativele de transport pentru elevi;
- (iv) nevoile pieței forței de muncă.

Proiectele din această categorie sunt prioritizate la nivel de județ și de localitate ținând cont de următoarele criterii:

Criterii de prioritizare la nivel de județ

- a) ponderea populației preșcolare și școlare din totalul populației;
- b) rata abandonului școlar;
- c) valoarea Indicelui de dezvoltare umană locală (IDUL);
- d) valoarea Indicelui privind sustenabilitatea financiară a bugetului local;
- e) număr de computere raportat la 100 de elevi;
- f) număr de discipline sportive raportat la 1.000 de elevi;

Criterii de prioritizare a proiectelor la nivel de localitate

- a) Numărul de copii cu vârstă școlară și preșcolară;
- b) Ponderea populației cu nivel de educație preuniversitară;
- c) Numărul de elevi raportat la numărul de clase disponibile;
- d) Valoarea Indicelui de dezvoltare umană locală (IDUL);

Municipiul Sebeș dispune de o rețea de instituții educaționale care asigură toate nivelele de educație și formare, de la grădinițe până la instituțiile de învățământ liceal.

Structura unităților de învățământ preuniversitar la nivelul anului școlar 2020-2021 cuprinde un număr total de 25 unități de învățământ, dintre care:

- 14 grădinițe de copii;
- 6 școli din învățământul primar și gimnazial;
- 3 licee;
- 1 colegiu național;
- 1 școală postliceală;

Numărul total al elevilor înscriși în anul școlar 2020-2021 este de 5.357 elevi (preșcolari: 919 învățământ primar: 1394, învățământ gimnazial: 1157, învățământ liceal: 1457, învățământ postliceal: 430, iar numărul cadrelor didactice este 388), iar în învățământul particular sunt 242 preșcolari și 16 cadre didactice.

Numărul total al elevilor cu nevoi speciale înscriși în anul 2020-2021 și al unităților de învățământ dedicate acestor elevi este de 106 elevi. În 4 dintre unitățile de învățământ ale municipiului Sebeș își desfășoară activitatea acești 106 elevi.

Analizând situația infrastructurii educaționale, ținând cont de faptul că majoritatea clădirilor școlilor din Municipiul Sebeș au o vechime mai mare de 30 de ani se pot desprinde următoarele aspecte:

- Deprecierea fizică a clădirilor este ridicată;
- Sistemul de izolare termică a clădirilor este în stare de degradare.
- Interiorul și exteriorul clădirilor se afla în stare de degradare, este necesară refacerea finisajelor în cadrul unor instituții de învățământ.
- Necesitatea intervenirii asupra sistemului electric al clădirilor care nu mai corespunde cu normele legale aflate în vigoare.
- Ineficiența sistemelor de termoficare;
- Mobilierul este uzat și necesită întreținere periodică având un impact direct asupra bugetului instituției de învățământ;
- Echipamentele prezente în cadrul cabinetelor, laboratoarelor și a salilor de sport necesită îmbunătățiri sau chiar înlocuire totală datorită gradului ridicat de uzură.

Ținând cont de necesitățile identificate la nivelul unităților de învățământ, pentru îmbunătățirea disponibilității, calității și relevanței infrastructurii educaționale și al dotării este necesară reabilitarea integrală a infrastructurii educaționale la unele unități de învățământ și echiparea corespunzătoare procesului educațional.

Municipiul Sebes este unul dintre cele mai importante centre de studiu liceal la nivelul județului Alba.

Este adevărat că unele instituții de învățământ preuniversitar au existat modificări de infrastructură în sensul modernizării acestora cu mobilier și echipamente didactice și IT pentru a facilita procesul educațional.

La unele instituții de învățământ preuniversitar din municipiu, în perioada analizată, s-au efectuat lucrări de reabilitare și modernizare a infrastructurii educaționale, precum și dotări cu mobilier, echipamente didactice și IT, în vederea îmbunătățirii procesului educațional.

În perspectiva anului 2022, putem concluziona **finalitățile așteptate** de la formarea profesională și tehnică inițială și continuă în județul Alba.

Dezvoltarea profesională și personală a tinerilor reprezintă un factor de sprijin pentru ca aceștia să poată deveni cetățeni activi la nivelul comunității.

Toate unitățile școlare din învățământul profesional și tehnic asigură șanse egale de dezvoltare profesională a fiecărui beneficiar; asigură formarea profesională în condiții de calitate a procesului educațional;

La nivelul municipiului Sebes învățământul profesional și tehnic reprezintă un segment important pentru dezvoltarea tinerilor, în prezent industria grea de prelucrare și producție reprezintă un domeniu important de dezvoltare a orașului, iar acest tip de pregătire este esențial atât pentru comunitate cât și pentru municipiu.

Proiecte de investiții în UAT Sebeș

În perioada de programare 2014-2021 Municipiul Sebeș a depus la Ministerul Dezvoltării Regionale prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru 2 proiecte de investiții pentru școli în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă de la Uniunea Europeană prin *Programul Operațional Regional 2014-2021*, astfel:

- Apel: POR/318/10/2/Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții/2/Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții. Acest proiect este:
 - Construire clădire Liceu Tehnologic Sebeș, Cod SMIS: 121203, în valoare de 53.333.560,13 lei, cu desfășurare în perioada Mai 2019 – Decembrie 2023;
- Apel: POR/381/13/1/Îmbunătățirea calității vieții a populației în orașele mici și mijlocii din România/1/Îmbunătățirea calității vieții a populației în orașele mici și mijlocii din România. Acest proiect este:

- Investiții pentru îmbunătățirea calității vieții în Municipiul Sebeș, Cod SMIS: 123192, în valoare de 19.926.264,34 lei, cu desfășurare în perioada Martie 2021 – 31 Decembrie 2023;

Proiectul cuprinde 6 obiective de investiții, din care 5 pe componenta educație:

- Reabilitare și modernizare clădiri existente (Corp A, Corp B, Corp C, Sala de festivități, Sală de sport, Internat) – Corp B;
- Reabilitare corp clădire A, inclusiv reamenajări exterioare, din strada Lucian Blaga, nr. 76;
- Transformare imobil fosta centrală termică Aleea Parc – Municipiul Sebeș în creșă;
- Extindere grădiniță cu program prelungit – Petrești;
- Construire Sală de sport, Școala Gimnazială Petrești – Municipiul Sebeș.

În perioada de programare 2014-2021 Municipiul Sebeș a depus la Fondul Social European Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, 1 proiect de investiții pentru școli în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă de la Uniunea Europeană prin *Programul Operațional Capital Uman 2014-2021, astfel:*

- Apel: Apel: POCU/74/6/18/18/Operațiune compozită OS. 6.2, 6.3, 6.4, 6.6. Acest proiect este:
 - Parteneriat pentru acces egal la educație, Cod SMIS: 107777, în valoare de 3.229.377,05 lei, cu desfășurare în perioada Mai 2018 – Mai 2021;

În perioada de programare 2016-2022 Municipiul Sebeș a depus la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, 2 proiecte de investiții pentru școli în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă, astfel:

- Apel: Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) - etapa a I-a. Acest proiect este:
 - Reabilitare școala gimnazială Răhău, în valoare de 3.275.290,39 lei, cu desfășurare în perioada Decembrie 2016 – Decembrie 2021;
- Apel: Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) - etapa a II-a. Acest proiect este:
 - Transformare clădiri, centrală termică și depozit de cărbune, în creșă și grădiniță, Valea Frumoasei, Municipiul Sebeș, în valoare de 8.877.851,00 lei, cu desfășurare în perioada Mai 2018 – Decembrie 2022;

Este important de respectat în vederea luării unor măsuri referitoare la infrastructura educatională să se țină cont de schimbările demografice, alternativele de transport pentru elevi și nevoile pieței forței de muncă. Datele concrete vor reprezenta un avantaj pentru criteriile de prioritizare.

Pentru elaborarea investițiilor de infrastructură s-a luat în considerare accesul la educație a cât mai multor persoane, creșterea calității nivelului de educație, crearea unui mediu care să aibă ca rezultat

eficiența actului educațional și un viitor pentru populația rurală, în special.

Toate propunerile sunt supuse unor examinări riguroase, urmărindu-se principiile legate de infrastructura școlară.

În evaluarea propunerilor de proiecte de investiții vor fi respectate următoarele principii:

I. Deciziile privind investițiile în infrastructura educațională se iau pe baza unor date credibile prin programe care vizează:

- ☐ creșterea participării la toate nivelurile de învățământ;
- ☐ reducerea părăsirii timpurii a școlii;
- ☐ creșterea ratei de absolvire a învățământului obligatoriu;
- ☐ îmbunătățirea tranziției către nivelurile superioare de învățământ;
- ☐ îmbunătățirea calității și relevanței învățământului profesional și tehnic;
- ☐ promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

II. Investițiile în infrastructură se aliniază condiționalităților ex-ante privind învățarea pe tot parcursul vieții, învățământ terțiar, etc.

III. Investițiile în infrastructură sunt planificate și aprobate luând în considerare aspectele relevante privind educația și/sau infrastructura, prevăzute în:

- ☐ Strategia Națională pentru Competitivitate;
- ☐ Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare;
- ☐ Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei;
- ☐ Strategia de Incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome;
- ☐ Strategia Națională pentru Dezvoltare Teritorială.

IV. Toate condițiile luate în considerare la efectuarea investițiilor în infrastructura educațională au fost efectuate cu respectarea cerințelor de finanțare ale programelor operaționale și conform cu obiectivele strategiei de dezvoltare a infrastructurii educaționale și a dezvoltării durabile, cu respectarea dreptului de acces la educație, principiului nediscriminării, desegregării și a egalității de gen.

După stabilirea conformității propunerilor cu principiile generale, se aplică un set de criterii și subcriterii pentru prioritizarea proiectelor eligibile de investiții în infrastructură.

Criteriile strategice au fost structurate pe patru dimensiuni și opt subdimensiuni strategice considerate cele mai importante pentru deciziile de prioritizare a investițiilor pentru modernizarea infrastructurii educaționale.

Subcriteriile strategice se aplică pentru diferite niveluri de învățământ și pentru diferite surse de finanțare. Majoritatea fondurilor disponibile în prezent pentru investiții în infrastructura educațională sunt fonduri europene, dar acestea pot fi adaptate cerințele altor surse de finanțare.

În perioada 2017-2023, țara noastră beneficiază de investiții privind infrastructura la nivel școlar, iar viziunea strategică urmărește îmbunătățirea calității actului educațional și a societății românești, în ansamblu.

În procesul de luare a deciziilor privind investițiile în infrastructura de educație vor fi avute în vedere valorile fundamentale prevăzute în strategiile naționale și în legislația actuală, precum și în cerințele specifice diferitelor surse de finanțare, inclusiv fondurile europene. Ele sunt prezentate în următorul tabel⁴:

Tabelul nr.1.

Valori strategice pentru a ghida investițiile în infrastructura educațională

Valoare strategică	Definiție
Medii de învățare de calitate	Asigurarea unor spații fizice sigure, protejate și adecvate vârstei, proiectate să faciliteze predarea și învățarea, aliniate principiilor de învățare
Echitate	Promovarea corectitudinii și imparțialității în privința investițiilor în infrastructură prin identificarea diferențelor inerente între oportunitățile și avantajele de care beneficiază unele grupuri ale populației și reacția pentru atenuarea acestora
Non-segregare	Prevenirea situațiilor în care investițiile conduc la înființarea unor noi unități de învățământ izolate sau la menținerea izolării unor unități de învățământ existente
Spații de învățare inovatoare	Crearea unor spații de învățare proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne
Decizii bazate pe date concrete	Luarea deciziilor privind programele sau propunerile de investiții pe baza analizei unor date de calitate
Sustenabilitate	Prioritizarea investițiilor în infrastructură de sănătate
Nediscriminare	Prevenirea tratamentelor inegale și incorecte în furnizarea serviciilor de educație în unitățile de învățământ
Cadru decizional holistic/ cuprinzător	Luarea deciziilor privind investițiile ținând cont de toate dimensiunile analitice relevante, inclusiv tendințele demografice și nevoile pieței forței de muncă
Sentiment de proprietate	Asigurarea faptului că investițiile vor face elevii să simtă că spațiile de învățare le aparțin
Răspuns la nevoile locale	Prioritizarea propunerilor de investiții care răspund nevoilor comunităților deservite de unitățile de învățământ
Relevanța pentru	Susținerea propunerilor de investiții în infrastructura de educație care

Piața forței de muncă	Răspund nevoilor actuale și viitoare ale pieței forței de muncă
Incluziune socială	Asigurarea faptului că investițiile în infrastructura de educație contribuie la participarea în societate a persoanelor din grupuri dezavantajate
Transparență	Susținerea propunerilor de investiții clare, fundamentate, elaborate în conformitate cu reglementările în vigoare, accesibile publicului
Flexibilitate	Prioritizarea investițiilor în medii de învățare care încurajează proiectarea, adaptarea și modificarea spațiilor, echipamentelor și mobilierului astfel încât să răspundă nevoilor diferitelor tipuri de participant
Coerență strategică	Asigurarea faptului că investițiile în infrastructura de educație se realizează în concordanță cu strategiile naționale din sectorul educație și din alte sectoare relevante
Siguranță	Prioritizarea investițiilor în medii de învățare care asigură protecția fizică a elevilor și a personalului

Având în vedere:

- Ghid pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală,
- Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale în România, perioada 2018-2023,
- Legea educației naționale (Legea nr. 1/2011), cu modificările și completările ulterioare,
- Raport privind starea învățământului preuniversitar din România 2017 -2018,
- Hotărârea nr. 363/2018 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 225/2014,
- Legislația menționată anterior

Propunem următoarele criterii de prioritizare a investițiilor în domeniul Educație:

Se consideră selectat criteriul propus care este apreciat „DA”; după selectare cu aprecierea „DA” urmează punctarea criteriului

Principiul 1 - Stabilirea oportunității proiectului conform strategiilor sectoriale sau naționale

1.1. Relevanța obiectivelor proiectului cu strategia de dezvoltare a infrastructurii educaționale

- Proiectul de investiții este inclus în strategiile naționale/regionale, conform Strategiei pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2018— 2023, asumată de România;
- Proiectul de investiții contribuie la asigurarea unei educații de calitate, la standarde UE;

1.2. Investiția reprezintă o prioritate în contextul actualei strategii de dezvoltare locală

Nivelul de dezvoltare al localității conform IDUL;

- Investiția este destinată tinerilor care nu au încă acces la educație;
- Investiția vizează sprijinirea creșelor, grădinițelor și școlilor din zonele cu populație vulnerabilă în Municipiul Sebeș;
- Investiția urmărește restructurarea rețelei de învățământ profesional și tehnic și îmbunătățirea infrastructurii centrelor comunitare de învățare permanentă.

Principiul 2 - Îndeplinirea condițiilor economice și sociale

2.1. Sunt îndeplinite condițiile economice și sociale de către studiul de fezabilitate, memoriul tehnico-economic sau nota de fundamentare

- Studiul de fezabilitate, memoriul tehnico-economic, nota de fundamentare sunt actualizate corespunzător pentru proiectul propus;
- Obiectivele specifice ale proiectului de investiții sunt precis cuantificate;
- Costurile, beneficiile și viabilitatea economică a proiectului de investiții sunt estimate.

2.2. Proiectul are justificare socială

- Sunt generate noi locuri de muncă prin intermediul proiectului;
- Sunt asigurate condiții pentru respectarea egalității și accesului la educație inclusiv pentru copiii care provin dintr-un mediu defavorizat;
- Sunt promovate programe de conștientizare a comunității împotriva abandonului școlar;
- Se asigură dezvoltarea și modernizarea echipamentelor și a materialelor instituțiilor de învățământ public pe latura de practică a educației elevilor.

2.3. Impactul de mediu corespunde legislației în vigoare

- Sunt respectate prevederile legale care reglementează respectarea condițiilor de bază în unitățile de învățământ preșcolar și școlar.

Principiul 3 Suportabilitatea și sustenabilitatea financiară

3.1. Cerințele totale de finanțare ale proiectului respectă o estimare realistă a resurselor disponibile

- Finanțarea proiectului este prevăzută în proiectul bugetului local;
- Finanțarea proiectului respectă prioritățile investiționale ale UAT Sebeș;
- Finanțarea proiectului este efectuată din resursele disponibile după acoperirea cerințelor de

finanțare pentru investițiile în curs;

- Proiectul de investiții respectă valoarea Indicelui de sustenabilitate financiară a bugetului local;
- Proiectul de investiții urmărește accesibilitatea acțiunilor din domeniul educație (asigurare transport/masă caldă/tichete de grădiniță, dotare sisteme video).

3.2. Este necesara cofinantarea în vederea finantarii totale a proiectului

- Investiția este realizată în baza unui Parteneriat Public-Privat (PPP), proiectul respectă cerința „condiții egale pentru toată lumea”;
- Proiectul de investiții are cofinanțare din fonduri europene pentru diverse probleme de educație, cum ar fi: prevenirea abandonului școlar, înscrierea la grădiniță, îmbunătățirea condițiilor din creșe/ grădinițe/ școli;
- Construirea de noi astfel de unități, crearea de forme de școlarizare de tip before/after school.

3.3. Există aranjamente credibile pentru a acoperi durabil costurile de operare și întreținere rezultate odată ce proiectul este finalizat

- Este evaluată implementarea proiectului, urmărindu-se să se respecte consecvența cu specificația, conformitatea cu estimarea de cost aprobată și termenul limită de finalizare;
- Resursele umane și financiare sunt adecvate pentru a asigura realizarea proiectului și, ulterior, pentru a asigura prestarea serviciilor planificate;
- Raportul de finalizare a proiectului va evalua și dacă proiectul a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari.

După pornirea proiectului sunt evaluate performanțele financiare ale acestuia sub aspectul:

- Obținerii de venituri care să acopere costurile de operare și întreținere;
- Este posibilă atragerea fondurilor pentru operare și întreținere din mediul privat (închiriere, externalizare servicii).

Principiul 4 - Aranjamentele pentru implementare/ performanța în implementare

4.1 Cât de bine s-a făcut actuala pregătire a proiectului

- Factorii interesați de implementarea proiectului au fost informați;
- Documentația proiectului este detaliată;
- Calcularea costurilor de funcționare și mentenanță ale investiției au fost efectuate la momentul elaborării studiului de fezabilitate;
- Bugetul proiectului de investiții, costurile de funcționare și mentenanță ale investiției au la bază previziuni ale evoluției prețurilor conform estimărilor Ministerului Finanțelor Publice;

- Etapele de selectare și bugetare au fost trecute cu succes;
- Implementarea proiectului se va face în perioada planificată pentru finalizare;
- Proiectul răspunde nevoilor comunității, pe probleme de educație;
- Au fost identificate și evaluate riscurile și incertitudinile, calitativ sau cantitativ, pentru fiecare fază a proiectului;
- Sunt întrunite criteriile privind „scorul minim privind gradul de pregătire”.

4.2 Sunt definiți indicatorii corespunzători pentru verificarea progresului și performanței proiectului și există proceduri adecvate pentru monitorizare și evaluare

- Sunt definiți indicatorii necesari pentru evaluarea progresului și a performanței investiției;
- Există indicatori calculați pentru fiecare etapă/activitate intermediară a proiectului;
- Există un plan etapizat cu termene ferme pentru realizarea investiției;
- Există metode și instrumente pentru evaluarea progresului;
- Este desemnat un manager/director de proiect care va asigura livrarea la timp a proiectului.

4.3 Există o structură de management și de proiect identificată care răspunde de progresul implementării

- Persoanele responsabile cu proiectul dețin experiența necesară prin implementarea altor proiecte asemănătoare;
- Este posibilă dezvoltarea și realizarea obiectivelor proiectului de către organizația responsabilă cu implementarea proiectului;
- Se urmărește îmbunătățirea actului de management de proiect la nivelul ministerelor de resort;
- După finalizarea proiectului există o procedură de evaluare a performanței proiectului de investiții;
- Se întocmește Raportul de finalizare a proiectului care va evalua dacă și în ce măsură investiția a început să livreze serviciile așteptate către beneficiari.

⁴ Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023, pg. 19

II. SĂNĂTATE – în contextul generat de pandemia COVID-19

Lumea contemporană a ajuns la o răscruce, fiind confruntată cu numeroase și diferite crize și probleme cum ar fi: diminuarea până la epuizare a resurselor de materii prime și materiale, degradarea ecosistemului și compromiterea mediului natural, securitatea alimentară, schimbările climatice și încălzirea globală, iar cea mai recentă este criza generată de pandemia de COVID-19, etc. Sănătatea oamenilor pare și ea să fie amenințată de numeroase interferențe în homeostazia și echilibrul său, cu consecințe pentru fiecare individ și pentru societatea umană. Chiar dacă progresele din ultimii ani în domeniul cercetării științifice și a practicii medicale precum și evoluția firească a omenirii către civilizație au dus la creșterea speranței de viață la naștere la nivel mondial, totuși ne confruntăm cu scăderea importantă a ratei natalității în țările civilizate, inclusiv în România, cu scăderea fertilității și concomitent cu menținerea mortalității la niveluri ridicate, cu impact demografic ușor de intuit. Ne aflăm, la nivel european, într-un moment de îmbătrânire demografică a populației și ne confruntăm cu o patologie specifică, bolile cronice netransmisibile afectând prioritar astăzi populația globului.

În acest context general controversat, generat de pandemia de COVID-19 încercăm să abordăm o altă perspectivă a securității naționale. Pornim de la ideea că problematica securității unei națiuni este complexă și are tendința să capete noi aspecte, în principal cele cu impact asupra securității sociale a indivizilor.

Astăzi sănătatea este la ordinea zilei, mai mult ca niciodată, deoarece ea ocupă un loc prioritar în agenda publică. Sectorul sănătății este un sector important în sine, un dinamizator economic puternic și un factor de progres pentru știință, cercetare, inovare și tehnologie. Din cauza impactului puternic al globalizării, sănătatea este o dimensiune majoră în economie, diplomatie dar și în dezbaterile pe probleme de securitate.

În contextul actual, sistemul de sănătate capătă rol de verigă de bază a securității naționale, promotor al sănătății cetățeanului și, implicit, factor de susținere, întărire și propășire a întregii societăți. Ca urmare, fiecare stat trebuie să promoveze un sistem sanitar care să asigure starea de sănătate a populației, componentă esențială a creșterii calității vieții, a longevității cetățenilor dar și a continuității și dezvoltării populaționale.

Lumea traversează în prezent o perioadă caracterizată prin multiple riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa sănătății, care se intersectează și se interconectează, ducând la efecte imprevizibile la nivel național, regional și global. Argumentele bazate pe interesul statal referitoare la sănătatea umană reflectă faptul că sistemul internațional este prea mult interconectat pentru ca un stat să reușească să mențină o politică internațională de izolare.

Creșterea numărului și complexității amenințărilor și riscurilor neconvenționale, generează provocări variate și imprevizibile, care impun reacții pe măsură, bazate pe rapiditate, constanță și sinergie, atât în mediul intern cât și internațional de sănătate. Pornind de la schimbările generate de pandemia de COVID-19 la nivel mondial, și de la estimarea amenințărilor, riscurilor și vulnerabilităților,

Strategia Națională de Apărare aduce conceptul de securitate națională extinsă, în acord cu principiile europene și euro-atlantice. Sănătatea și securitatea subsumează mai multe dimensiuni, dintre care cele mai semnificative sunt reprezentate de: dimensiunea politică și diplomatică, securitatea economică și energetică, securitatea militară, dimensiunea culturală, dimensiunea de mediu sau securitate ecologică, dimensiunea educațională, socială, de sănătate și demografică, dimensiunea de ordine publică și dimensiunea de informații, contrainformații și de securitate.

În contextul pandemiei de COVID-19, și în baza Ordinului nr. 753/2020 pentru modificarea Ordinului ministrului sănătății nr. 555/2020 privind aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea spitalelor în contextul epidemiei de coronavirus COVID-19, unitatea medicală Spitalul Municipal Sebeș, urmărește următoarele obiective:

- Limitarea internărilor programate pe următoarea perioadă în raport cu gradul de ocupare a paturilor și evoluția epidemiologică locală;
- Reducerea cu până la 80% a internărilor programate, precum intervențiile chirurgicale. Această măsură se impune atât pentru a asigura capacitatea de preluare a cazurilor de COVID-19, cât și pentru economia de resurse materiale și umane;
- Asigurarea asistenței medicale pentru pacienții testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2.

Scopul acestor obiective este prevenirea răspândirii infecției cu COVID-19 și asigurarea accesului la tratament imediat în condiții de izolare considerând modelul pavilionar al infrastructurii spitalicești.

Ținând cont de calea de transmitere preponderent aerogenă (alături de cea prin mâini contaminate), este esențială izolarea în spațiu a pacienților confirmați COVID-19 sau suspecți de restul pacienților non-COVID-19, pentru a scădea la minimum riscul de contaminare.

Sunt importante respectarea izolării stricte a pacienților COVID-19 și evitarea deplasării acestora în afara indicațiilor stricte.

În cazul în care pacienții confirmați COVID-19 necesită deplasare justificată în alte servicii medicale pentru investigații medicale sau tratamente particulare (pacienți cu dializă, investigații radiologice, intervenții chirurgicale etc.), transportul se va realiza într-un mod organizat și controlat (pacient protejat cu mască, mănuși, pe circuit stabilit din timp, cu personal echipat complet conform ghidurilor în vigoare și respectarea riguroasă a regulilor de igienă, dezinfecția riguroasă a spațiilor după încheierea actului medical al pacientului cu COVID-19).

Spitalul Municipal Sebeș urmărește îmbunătățirea stării de sănătate a populației și realizarea unui sistem de sănătate modern și eficient pus permanent în slujba cetățeanului. Pentru îmbunătățirea activității spitalului și crearea de condiții optime pentru desfășurarea actului medical, s-au realizat următoarele:

- S-au efectuat lucrări de reparații și reabilitare stație de oxigen;

- A fost achiziționată aparatură medicală în valoare de 729,17 mii lei, având ca și sursă de finanțare: Consiliul local 178,05 mii lei, Ministerul Sănătății - 191,61 mii lei și 359,51 donații și sponsorizări.

În contextul epidemiologic creat de noul coronavirus Covid-19, Spitalul Municipal Sebeș a fost sprijinit de diverse persoane fizice și juridice, atât prin donațiile efectuate direct către Spitalul Municipal Sebeș, cât și prin intermediul Asociației Spital Sofia Sebeș. Astfel, mediul de afaceri din Municipiul Sebeș a donat spitalului 413,00 mii lei din care au fost achiziționate materiale sanitare și de protecție în valoare de 178,00 mii lei, dezinfectanți în valoare de 85,00 mii lei, 65,00 mii lei cărucioare de curățenie și un aparat de ventilație în valoare de 83,76 mii lei.

- Cu data de 20.08.2018 a început derularea proiectului: Creșterea eficienței energetice a clădirii CONTAGIOASE din cadrul Spitalului Municipal Sebeș, Cod proiect: 118577, Apel: POR / 2016 / 3/3. 1 / B / 1 / 7REGIUNI. Obiectivul general al proiectului/Scopul proiectului. Data finalizării proiectului este prevazuta ca fiind 30.11.2021.

Obiectivul general al proiectului îl constituie creșterea eficienței energetice și scăderea emisiilor echivalent CO2 aferente clădirii Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș.

Obiectivele specifice ale proiectului:

OS 1 - Realizarea unei investiții în infrastructura de sănătate locală, investiție care implică creșterea eficienței energetice a clădirii Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș.

OS 2 – Introducerea utilizării energiei din surse regenerabile în clădirea publică Contagioase din cadrul Spitalului Municipal Sebeș. Bugetu eligibil al proiectului este de: 1.235.237,69 lei

Activități prioritare:

Având în vedere cele enunțate mai sus și în susținerea luptei pentru combaterea pandemiei COVID-19, motivăm necesitatea și oportunitatea accesării de fonduri europene nerambursabile în vederea dotării compartimentului ATI, Laboratorului de Radiologie și Imagistică Medicală, Zonei desemnată de către DSP cu destinația Izolator/Zonă tampon, dar și celelalte compartimente/secții, care nu dețin aparatura necesară pentru a putea fi tratați pacienții COVID-19.

Astfel, în luna septembrie 2020 a fost depusă o cerere pentru accesare fonduri europene nerambursabile cu un buget de 21.699,58 mii lei. Proiectul inițiat de Spitalul Municipal Sebeș, dotarea cu echipamente medicale și de protecție personală, necesare pentru asigurarea unui tratament corespunzător pacienților infectați cu COVID – 19 și pentru limitarea răspândirii virusului, precum și a efectelor extrem de grave ale acestuia asupra populației, este în conformitate cu prevederile Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM), încadrându-se în Axa Prioritară 9: Protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19, prioritatea de investiții 9a: Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile

instituționale la serviciile prestate de comunități și Obiectivul Specific 9.1: Creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19, investiția realizată contribuind la creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19 și implicit la protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19.

În contextul crizei COVID – 19, Spitalul este cuprins în anexa II a OMS nr. 555/2020, începând cu luna septembrie 2020, conform ORDINUL MS Nr. 1511/ 02.09.2020 și a rămas până în prezent cu această destinație. Începând cu data de 26.05.2020 (mai, iunie 2020) Secția Psihiatrie din str. Energiei 52, Petrești a fost autorizată de DSP Alba să fie amenajată pentru spitalizarea formelor asimptomatice și ușoare infectate Covid-19 cu 20 paturi dispuse în 8 saloane (cf. adrese Nr. 5770/26.05.2020 si Nr.5968 /29.05.2020). De asemenea, începând cu data de 24.07.2020, secția Reabilitare medicală, str. Călărași nr.10, Sebeș este autorizată de DSP Alba ca Compartiment pacienți infectați SARS Cov-2 – asimptomatici și forme ușoare, cu 10 paturi. De asemenea, pacienți infectați cu Covid-19 au fost tratați și în secția de neurologie a spitalului. De la debutul pandemiei și până în prezent, în cadrul spitalului au fost internați 630 de pacienți confirmați pozitiv SARS-Cov2.

Având în vedere:

- Cerințele Proiectului „Spitalul Municipal Sebeș, dotarea cu echipamente medicale și de protecție personală, necesare pentru asigurarea unui tratament corespunzător pacienților infectați cu COVID – 19 și pentru limitarea răspândirii virusului, precum și a efectelor extrem de grave ale acestuia asupra populației”, depus în cadrul Programului Operațional Infrastructura Mare (POIM);
- Ordinul nr. 753/2020 pentru modificarea Ordinului ministrului sănătății nr. 555/2020 privind aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea spitalelor în contextul epidemiei de coronavirus COVID-19;

Propunem următoarele criterii generale de prioritizare a investițiilor pe domeniul Sănătate

Principiul 1 - Oportunitatea proiectului în contextul strategiilor sectoriale sau județeană

1.1. Obiectivele și țintele proiectului sunt relevante

- Proiectul de investiții este inclus în strategia națională/regională, conform Strategiei Naționale a României pentru protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19;
- Contribuția proiectului la obținerea unei mai bune calități a vieții, a bunăstării cetățenilor în cadrul UAT Sebeș.

1.2 Investiția reprezintă o prioritate în contextul actualei strategii de dezvoltare

- Nivelul de dezvoltare al localității conform IDUL -Investiția urmărește creșterea accesibilității, calității și eficacității serviciilor de sănătate;
- Investiția asigură dezvoltarea/ îmbunătățirea infrastructurii de turism la nivel UAT Sebeș;
- Investiția vizează eficientizarea infrastructurii de sănătate pentru asigurarea unui tratament corespunzător pacienților infectați cu COVID – 19 și pentru limitarea răspândirii virusului.

Principiul 2 - Justificarea economică și socială

2.1. Proiectul este justificat economic prin cererea de finanțare și anexa de buget

- Proiectul de investiții are întocmită cererea de finanțare;
- Obiectivele specifice ale proiectului de investiții sunt precis cuantificate;
- Proiectul de investiții are estimate costurile și beneficiile precum și viabilitatea economică.

2.2. Proiectul are justificare socială

- Proiectul de investiții asigură dotarea cu echipamente medicale și de protecție personală, necesare pentru asigurarea unui tratament corespunzător pacienților infectați cu COVID – 19 și pentru limitarea răspândirii virusului, precum și a efectelor extrem de grave ale acestuia asupra populației;
- Proiectul de investiții permite accesul la serviciile de sănătate ale populației din zona UAT Sebeș.

2.3. Impactul de sănătate corespunde legislației în vigoare

- Menținerea corelării cadrului legislativ/ normativ național cu politica europeană comună și politica OMS;
- Proiectul are în vedere protejarea sănătății populației;

Principiul 3 - Suportabilitatea și sustenabilitatea financiară

3.1. Cerințele totale de finanțare ale proiectului respectă o estimare realistă a resurselor disponibile

- Decizia de finanțare este inclusă în proiectul bugetului local, în concordanță cu prioritățile de investiții ale UAT Sebeș și cu gradul de pregătire pentru implementare;
- Solicitățile de finanțare pentru noile investiții sunt corelate cu resursele disponibile după acoperirea cerințelor de finanțare pentru investițiile în curs;
- Proiectul de investiții respectă valoarea Indicelui de sustenabilitate financiară a bugetului local;
- Proiectul de investiții urmărește accesibilitatea ofertei de servicii sanitare pentru toate

categoriile de populație.

3.2. Finanțarea totală necesită și cofinanțare

- Investiția este realizată în baza unui Parteneriat Public-Privat (PPP), proiectul respectă cerința „condiții egale pentru toată lumea”;
- Proiectul de investiții are cofinanțare din fonduri europene pentru diverse probleme specifice sectorului de activitate.

3.3. Există aranjamente credibile pentru a acoperi durabil costurile de operare și întreținere rezultate odată ce proiectul este finalizat

- Este evaluată implementarea proiectului, urmărindu-se să se respecte consecvența cu specificația, conformitatea cu estimarea de cost aprobată și termenul limită de finalizare;
- Resursele umane și financiare sunt adecvate pentru a asigura realizarea proiectului și, ulterior, pentru a asigura prestarea serviciilor planificate;
- Raportul de finalizare a proiectului va evalua și dacă proiectul a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari;
- Se evaluează performanța proiectului după ce acesta devine funcțional, sub aspectul obținerii de venituri care să acopere costurile de operare și întreținere;
- Pot fi atrase fonduri din mediul privat pentru operare și întreținere (închiriere, externalizare servicii).

Principiul 4 - Aranjamentele pentru implementare/ performanța în implementare

4.1 Cât de bine s-a făcut actuala pregătirea proiectului

- S-a constatat existența unei documentații detaliate și informarea factorilor interesați în implementarea proiectului;
- Cererea de finanțare include o evaluare a costurilor de funcționare și mentenanță ale investiției, calculate la prețurile de la momentul elaborării sale;
- Bugetul proiectului de investiții, costurile de funcționare și mentenanță ale investiției au la bază previziuni ale evoluției prețurilor conform estimărilor Ministerului Finanțelor Publice;
- Proiectul a parcurs cu succes etapele de selectare și bugetare;
- Proiectul va fi implementat în perioada planificată pentru finalizare;
- Proiectul răspunde nevoilor comunității, pe probleme de sănătate;
- Au fost identificate și evaluate riscurile și incertitudinile, calitativ sau cantitativ, pentru fiecare fază a proiectului;

4.2 S-au definit indicatorii corespunzători pentru progresul și performanța proiectului și au fost proiectate aranjamente adecvate pentru monitorizare și evaluare

- Sunt definiți indicatorii necesari pentru evaluarea progresului și a performanței investiției;
- Există indicatori calculați pentru fiecare etapă/activitate intermediară a proiectului;
- Există un plan etapizat cu termene ferme pentru realizarea investiției;
- Există metode și instrumente pentru evaluarea progresului.

4.3 Există o structură de management și de proiect identificată care răspunde de progresul implementării

- Este desemnat un manager/director de proiect care va asigura livrarea la timp a proiectului;
- Persoanele desemnate au experiență în implementarea unor proiecte similare;
- Organizația responsabilă cu implementarea are capacitatea de a dezvolta și realiza obiectivele proiectului;
- Se urmărește îmbunătățirea actului de management de proiect la nivelul ministerelor de resort;
- Are loc evaluarea performanței proiectului de investiții, după ce acesta este realizat;
- Se întocmește Raportul de finalizare a proiectului care va evalua dacă și în ce măsură investiția a început să livreze serviciile așteptate către beneficiari.

III. ASISTENȚĂ SOCIALĂ - alături de cei aflați în impas

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale are în vedere corelarea cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel european, național, regional și local.

Pentru o analiză cât mai completă și o viziune coerentă și integrată, cu obiective care să reflecte nevoile reale ale beneficiarilor și să dezvolte serviciile sociale integrate, au fost valorificate o serie de documente strategice și legislative din domeniul social.

Actuala strategie trebuie să fie armonizată cu practicile utilizate în domeniul furnizării serviciilor de asistență socială, respectiv:

- legislația europeană și națională;
- prevederile strategiilor naționale privind incluziunea socială, reducerea sărăciei, promovarea și respectarea drepturilor grupurilor vulnerabile;
- strategiile regionale, județene și municipale privind dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local;

Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pe perioada 2019-2023 urmărește ca, în acord cu politica europeană și națională de incluziune socială și combatere a sărăciei și cu strategiile existente la nivelul Municipiului Sebeș, să creeze și să implementeze un sistem performant și eficient de furnizare a serviciilor sociale bazat pe o abordare integrată, participativă, multisectorială și interinstituțională, bazat pe standardele minime de calitate în furnizarea serviciilor sociale.

Strategia Europa 2020 propune pentru domeniul asistență socială creșterea favorabilă incluziunii, prin promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Printre obiectivele propuse de către Comisia Europeană amintim:

- > 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani să aibă un loc de muncă;
- > rata abandonului școlar timpuriu trebuie redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără să aibă studii superioare;
- > numărul persoanelor amenințate de sărăcie trebuie redus cu 20.000.000.

Inițiativele Comisiei Europene ce privesc asistența socială sunt:

- „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- „Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

La nivel național există o serie de strategii sectoriale care se adresează grupurilor vulnerabile, persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social și de respectarea drepturilor. Strategiei de

dezvoltare a serviciilor sociale are în vedere:

- Programul Național de Reformă (PNR);
- Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020;
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2014-2020;
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020;
- Strategia Națională pentru Sănătatea Mintală a Copilului și Adolescentului 2015-2020;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 și a Planului operațional privind implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterii violenței domestice 2018-2021;
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014- 2020;
- Strategia Națională pentru Promovarea îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice pentru perioada 2015-2020;

Strategiile privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei protejează, apără și garantează drepturile omului și copilului, așa cum sunt menționate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului* și *Convenția ONU* cu privire la drepturile copilului, în contextul ansamblului drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Strategia subliniază rolul primordial al familiei în creșterea, îngrijirea și educarea copilului, în asistența persoanei cu handicap, a persoanei vârstnice sau a oricărei alte persoane aflată în situație de risc de excludere socială și faptul că eforturile societății trebuie îndreptate în direcția întăririi și susținerii familiei în asumarea responsabilităților.

Responsabilizarea familiei, în spiritul cadrului legislativ în domeniul asistenței sociale, nu se poate realiza fără o abordare sistematică a problemelor cu care se confruntă copiii și familiile acestora.

Implementarea acestei strategii va asigura creșterea calității vieții beneficiarilor serviciilor de asistență socială, urmărindu-se ca toate serviciile să respecte standardele minime naționale care pot fi verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar.

Strategiile integrate de dezvoltare durabilă pentru perioada 2017 - 2023 au ca punct de plecare îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate categoriile defavorizate sau categorii aflate în situații de risc. Strategia menționează importanța cunoașterii nevoilor specific diferitelor grupuri vulnerabile și adaptarea serviciilor sociale la aceste nevoi.

Sistemul național de asistență socială se întemeiază pe următoarele valori și principii generale:

- *solidaritatea socială*, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea

unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;

- *subsidiaritatea*, potrivit căreia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- *universalitatea*, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;
- *respectarea demnității umane*, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- *abordarea individuală*, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ;
- *parteneriatul*, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoane vulnerabile;
- *participarea beneficiarilor*, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică active în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;
- *nediscriminarea*, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;
- *respectarea dreptului la autodeterminare*, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că acestea nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;
- *activizarea*, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei și întărirea nucleului familial;
- *caracterul unic al dreptului la beneficiile de asistență socială*, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;
- *proximitatea*, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

- *complementaritatea și abordarea integrată*, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educational, de sănătate, cultural etc;
- *concurența și competitivitatea*, potrivit căreia furnizorii de servicii sociale publice și private trebuie să se preocupe de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;
- *egalitatea de șanse*, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;
- *confidențialitatea*, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;
- *echitatea*, potrivit căreia toate persoanele care dispun de resurse socio-economice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;
- *focalizarea*, potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de veniturile și bunurile acestora;
- *dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii*, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați.

În prezent, practica reliefează o serie de *aspecte negative din domeniul Asistență socială*, după cum urmează:

- Implementarea deficitară a prevederilor Legale ulterioare schimbărilor legislative, cauzată de decalajele apărute între intrarea în vigoare a unei legi și elaborarea normelor de aplicare;
- Criza economică încetinește dezvoltarea serviciilor sociale și crește numărul de beneficiari;
- Implicarea punctuală a societății civile și a actorilor sociali;
- Insuficiența reglementare a cadrului legislativ cu privire la contractarea/externalizarea de servicii sociale;
- Costuri ridicate pentru înființarea de noi servicii / întreținerea serviciilor;
- Consultarea nesistematică între furnizorii de servicii sociale publice și privați și beneficiarii pentru identificarea nevoilor de servicii sociale și a modalităților cele mai adecvate de răspuns la aceste nevoi;
- Perpetuarea mentalității „tradiționaliste” a comunității față de problematica grupurilor vulnerabile;
- Nu sunt reglementate costurile pe tipuri de servicii;
- Proporția scăzută a populației având vârsta cuprinsă între 0-20 de ani, raportat la populația totală

fapt ce va exercita pe viitor o presiune crescută asupra nivelului de trai și a resurselor necesare, impunându-se o regândire a politicii sociale la nivelul comunității.

Potrivit bazei de date a Departamentului de Asistență Socială și Politici Familiale, următoarele grupuri au fost identificate ca principalele grupuri țintă pentru îmbunătățirea serviciilor sociale existente:

- Persoanele cu handicap (copii și adulți);
- Persoanele vârstnice;
- Copii și familii în situații de risc;
- Copii și tineri aflați în situații de risc de separare de părinți; abuz (violență) și neglijare; neglijare; situație de dificultate în familie, abandon, sărăcie, separare de părinți;
- Bolnavi cronici, alte persoane aflate în situații de nevoie socială.

La nivel local, situația prestațiilor realizate de către Serviciul Public Local de Asistență Socială din cadrul Consiliului Local Sebeș se prezintă după cum urmează:

Pentru persoanele cu handicap se asigură următoarele tipuri de servicii:

- ❖ Efectuarea de anchete sociale necesare pentru a se prezenta la Comisia de expertiză pentru adulți cu handicap, în vederea stabilirii sau revizuirii gradului de handicap;
- ❖ Acordarea indemnizației lunare pentru persoane cu handicap grav;
- ❖ Efectuarea și întocmirea anchetelor sociale privind minorii infestați cu virusul HIV;
- ❖ Preluarea, verificarea și întocmirea documentației necesare pentru obținerea legitimațiilor de călătorie gratuită și a cârurilor de parcare pe raza municipiului Sebeș, pentru persoanele cu handicap.

Persoanele vârstnice beneficiază de asistență socială la domiciliu constând în:

- ❖ Servicii de supraveghere temporară;
- ❖ Sprijin în realizarea activităților cotidiene;
- ❖ Asistență socială, emoțională și juridică, în vederea facilitării integrării în colectivitate.

Copiilor și familiilor aflate în situație de risc, bolnavilor cronici, precum și altor persoane aflate în situații de nevoie socială, li se acordă:

- Ajutoare sociale;
- Ajutoare de urgență;
- Alocații de susținere pentru familiile monoparentale;
- Alocații complementare;
- Sprijin financiar la constituirea familiei;
- Acordarea trusoului pentru copiii nou-născuți;
- Acordarea alocației de nou-născut;
- Cazare, hrană, asistență medicală, consiliere psihologică, juridică pentru victimele violenței domestice și minori acestora în cadrul Centrului de Urgență pentru Femeia și Copilul Abuzat.

Pentru copii și tinerii aflați în situație de risc de separare de părinți, abandon, abuz se efectuează:

- ❖ Anchete sociale pentru stabilirea unor măsuri de protecție;
- ❖ întocmesc planuri de servicii;
- ❖ Anchete sociale pentru identificarea și monitorizarea copiilor care sunt lipsiți de grija părinților pe perioada în care părinți sunt plecați în străinătate.

Numărul ridicat al cererilor depuse pentru acordarea unei locuințe sociale de către persoanele care nu au locuință proprietate personală și nici nu au posibilitatea achiziționării acesteia, întrucât nu au venituri sau acestea sunt reduse, indică necesitatea construirii de noi locuințe sociale, care să acopere astfel nevoile sociale existente.

Urmare a evaluărilor făcute, s-a constatat o creștere a numărului persoanelor străzii, a persoanelor care locuiesc în spații improvizate la periferia orașului, fapt care constituie o problema atât pentru integrarea socială a acestora, cât și pentru siguranța cetățenilor.

Având în vedere acest flagel social, Municipiul Sebeș dispune de *Adăpost pe timp de noapte pentru oamenii străzii*, unde pot fi găzduiți pe timp de noapte, mai ales în perioada sezonului rece, când condițiile climaterice pot constitui un real pericol pentru sănătatea acestor persoane, un număr de 10 persoane (5 femei, 5 bărbați). Adăpostul de noapte funcționează în baza acordului de parteneriat nr. 19627/04.12.2020 încheiat între DAS Sebeș și Asociația Filantropia Ortodoxă Sebeș. Suma achitată potrivit convenției este de 9942 lei/lună, reprezentând cheltuieli de personal.

O altă problemă socială identificată la nivelul municipiului Sebeș, o reprezintă situația persoanelor vârstnice, care au o stare de sănătate precară, nu se mai pot gospodări singure, nu au aparținători sau aceștia sunt la rândul lor în imposibilitatea de a le oferi sprijinul optim.

Existența la nivelul municipiului Sebeș a *Căminului pentru persoane vârstnice Sebeș*, constituie o rezolvare a problemelor pentru această categorie socială, prin asigurarea de măsuri de integrare socială, măsuri de prevenire a marginalizării sociale, constând în servicii de asistență medicală, juridică, psihologică, supraveghere /cazare. Căminul pentru persoane vârstnice este în subordinea Serviciului Public de Asistență Socială Sebeș.

În perioada de programare 2014-2021 Municipiul Sebeș a depus la Fondul Social European Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, 1 proiect de investiții pentru asistență socială în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă de la Uniunea Europeană prin *Programul Operațional Capital Uman 2014-2021*, astfel:

- Apel: Apel: POCU/436/4/4/Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale/4/Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale. *Acest proiect este:*
 - Sprijin și îngrijire pentru seniorii Sebeșului, în valoare de 2.778.758,93 lei cu desfășurare în perioada 23 mai 2019 – 22 aprilie 2022.

Datele statistice privind evoluția sistemului de asistență socială se referă la modalitatea concretă de punere în practică a principalelor reglementări aferente sistemului de protecție socială, astfel:

- ❖ Aplicarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, astfel:
 - La nivelul UAT Sebeș sunt depuse 30 dosare de venit minim garantat, pentru 52 de beneficiari, iar suma totală este de 5.960,00 lei/lună.
 - ❖ Aplicarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;
 - ❖ Aplicarea O.U.G. 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice;
 - ❖ Alte servicii realizate de către Serviciul Public Local de Asistență Socială;
 - ❖ OUG nr. 91/2005 privind instituirea Programului de acordare a unor ajutoare bănești populației cu venituri reduse care utilizează pentru încălzirea locuinței gaze naturale.
 - La nivelul UAT Sebeș există 50 de persoane care au beneficiat de subvenții pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale, iar suma platită în perioada sezonului rece, respectiv noiembrie 2020 - martie 2021 este de 11.885,00 lei.
 - La nivelul UAT Sebeș există 33 de persoane care au beneficiari de ajutor încălzire cu lemne, iar suma totală achitată este de 2.610,00 lei.
- Celelalte categorii de ajutoare au vizat:
- ❖ Alocația de susținere pentru familiile monoparentale, conform O.U.G. nr. 105/2003, astfel:
 - La nivelul UAT Sebeș există 36 persoane au beneficiat de ASF, iar plata a fost realizată de AJPIS Alba, în cuantum de 2.675,00 lei/lună. Suma totală achitată este de 96.300,00 lei.
 - ❖ Alocația complementară, conform O.U.G. nr. 105/ 2003, astfel:
 - La nivelul UAT Sebeș există 23 dosare, 106 beneficiari, iar suma platită de AJPIS este de 4.115,00 lei/lună.
 - ❖ Îndemnizația pentru susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cf. O.U.G.nr. 148/2005, astfel:
 - La nivelul UAT Sebeș există 513 persoane au beneficiat de indemnizații pentru creșterea copilului.
 - ❖ Alocația de stat, conform Legii nr. 61/1993 republicată:
 - La nivelul UAT Sebeș există 513 persoane au beneficiat de indemnizații pentru creșterea copilului.
 - ❖ Acordarea gratuită de lapte praf pentru copii cu vârste cuprinse între 0-12 luni, conform Legii nr. 321/2001, astfel:
 - În decursul anului 2020 UAT Sebeș a distribuit 111 cutii de lapte praf la 31 copii. La acestea se adaugă serviciile sociale oferite.
 - ❖ Servicii sociale acordate la domiciliu persoanelor vârstnice, astfel:

- La nivelul UAT Sebeș există 115 vârstnici, care au beneficiat de servicii de îngrijire la domiciliu.

❖ Numărul asistaților sociali în perioada 2020-2021 și cuantumul total al ajutorului social acordat, astfel:

- În anul 2020, Venitul minim garantat (VMG):
 - nr. dosare: 368;
 - nr. beneficiari: 541;
 - plăți: 76,479 lei
- Alocația pentru susținerea familiei (ASF):
 - nr. dosare: 432;
 - nr. beneficiari: 1020;
 - plăți: 68.200 lei

Zonele dezavantaje pe ocuparea forței de muncă sunt zonele în care locuitorii nu prezintă un deficit educațional, însă nu reușesc să găsească un loc de muncă în sectorul formal, indiferent de condițiile lor de locuit.

Zonele dezavantajate pe locuire se referă la cartiere în care o parte importantă din locuitori trăiește în locuințe neadecvate și poate prezenta sau nu un nivel scăzut de educație, însă majoritatea populației are un loc de muncă pe piața formală a muncii.

Ținând cont de numărul zonelor marginalizate, precum și de procentul de peste 10% din populație care locuiește în aceste zone dezavantajate, sunt necesare investiții pentru regenerarea fizică, economică și socială a acestor zone, precum și la crearea de centre multifuncționale, care să conducă la integrarea și creșterea nivelului de viață al locuitorilor, prin aceasta contribuindu-se, totodată, la creșterea nivelului de incluziune socială și de acces la infrastructura de utilități, precum și la îmbunătățirea aspectului urbanistic general al orașului.

În *Programul de guvernare locală* a Municipiului Sebeș se pornește de la premisa că trebuie să fie ajutate persoanele care au nevoie de asistență socială, cele fără un loc de muncă sau cu salarii foarte mici, pensionarii cu probleme sau copiii și tinerii orfani sau cu probleme de integrare. Dezvoltarea municipiului trebuie să fie unitară, fără zone de sărăcie și discriminare.

Având în vedere:

- Ghid pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală;
- Strategia de dezvoltare a Serviciilor sociale în România, perioada 2019 - 2023;
- Legislația menționată anterior.

Propunem următoarele criterii de prioritizare a investițiilor în domeniul Asistență Socială:

Principiul 1 - Oportunitatea proiectului în contextul strategiilor sectoriale sau județeană

1.1. Obiectivele și țintele proiectului sunt relevante

- Proiectul de investiții supus analizei este inclus în strategiile naționale/ regionale, conform Master-Planurilor regionale și angajamentelor asumate de România;
- Proiectul contribuie la asigurarea unei mai bune calități a serviciilor sociale aferente unor categorii de cetățeni ai municipiului Sebeș.

1.2. Investiția reprezintă o prioritate în contextul actualei strategii de dezvoltare

- Nivelul de dezvoltare al localității conform IDUL;
- Proiectul de investiții propune construirea de noi așezăminte/extinderea / dezvoltarea/ modernizarea celor existente, având menirea de a asigura standardele europene și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru copii și adulți cu dizabilități/ persoanelor vârstnice;
- Proiectul de investiții urmărește implementarea unor programe, care au ca rezultat protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Proiectul de investiții promovează acțiuni pentru protecția, prevenirea și combaterea marginalizării sociale a categoriilor defavorizate;
- Proiectul de investiții propune construirea/ identificarea unor locații pentru cazarea în regim de urgență a victimelor violenței domestice;
- Proiectul de investiții permite monitorizarea cetățenilor beneficiari de asistență socială și contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor.

Principiul 2 - Justificarea economică și socială

2.1. Proiectul este justificat economic prin studiul de fezabilitate, memoriul tehnico- economic sau nota de fundamentare

- Proiectul de investiții are întocmit un studiu de fezabilitate/ memoriul tehnico- economic/ nota de fundamentare actualizat(e);
- Obiectivele specifice ale proiectului de investiții sunt precis cuantificate;
- Proiectul de investiții are estimate costurile și beneficiile precum și viabilitatea economică.

2.2. Proiectul are justificare socială

- Proiectul de investiții prevede sprijinirea persoanelor cu venituri reduse;
- Proiectul de investiții susține programe de educare, protecție a copiilor aflați în situații de abandon sau provin din familii cu venituri reduse;
- Proiectul de investiții susține programe de protecție a persoanelor adulte aflate în situații deosebite (părăsire domiciliu, victime ale violenței domestice, persoane vârstnice, etc.).

2.3. Impactul de mediu corespunde legislației în vigoare

- Programele de investiții care urmăresc construire/ modernizarea de așezăminte destinate beneficiarilor de servicii de asistență socială dețin aviz favorabil de la autoritățile competente pe domeniul mediu.

Principiul 3 - Suportabilitate și sustenabilitatea finaciară

3.1. Cerințele totale de finanțare ale proiectului respectă o estimare realistă a resurselor disponibile

- Decizia de finanțare este inclusă în proiectul bugetului local, în concordanță cu prioritățile de investiții ale UAT Sebeș și cu gradul de pregătire pentru implementare;
- Solicitățile de finanțare pentru noile investiții sunt corelate cu resursele disponibile după acoperirea cerințelor de finanțare pentru investițiile în curs;
- Proiectul de investiții respectă valoarea Indicelui de sustenabilitate financiară a bugetului local;
- Proiectul de investiții urmărește accesul egal la serviciile de asistență socială pentru toate persoanele solicitante.

3.2. Finanțarea totală necesită și cofinanțare

- Proiectul de investiții prevede posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile: fonduri structurale, , fonduri din mecanismele financiare bilaterale etc;
- Proiectul de investiții susține implicarea ONG-urilor din domeniul asistentei sociale in parteneriate cu DGASPC.

3.3. Există aranjamente credibile pentru a acoperi durabil costurile de operare și întreținere rezultate odată ce proiectul este finalizat

- Este evaluată implementarea proiectului, urmărindu-se să se respecte consecvența cu specificația, conformitatea cu estimarea de cost aprobată și termenul limită de finalizare
- Resursele umane și financiare adecvate sunt asigurate pentru a asigura realizarea proiectului și, ulterior, pentru a asigura prestarea serviciilor planificate;
- Raportul de finalizare a proiectului va evalua și dacă proiectul a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari;
- Se evaluează performanța proiectului după ce acesta devine funcțional; se vor analiza eficiența și eficacitatea proiectului cu propunerile studiului de fezabilitate;
- Există resurse pentru a acoperi durabil costurile de operare și întreținere după finalizarea investiției.

Principiul 4 - Aranjamentele pentru implementare/ performanța în implementare

4.1 Cât de bine s-a făcut actuala pregătire a proiectului

- S-a constatat existența unei documentații detaliate și informarea factorilor interesați în implementarea proiectului;
- Studiul de fezabilitate include o evaluare a costurilor de funcționare și mentenanță ale investiției, calculate la prețurile de la momentul elaborării sale;
- Bugetul proiectului de investiții, costurile de funcționare și mentenanță ale investiției au la bază previziuni ale evoluției prețurilor conform estimărilor Ministerului Finanțelor Publice;
- Proiectul a parcurs cu succes etapele de selectare și bugetare;
- Proiectul va fi implementat în perioada planificată pentru finalizare;
- Proiectul răspunde nevoilor comunității, pe probleme de asistență socială;
- Au fost identificate și evaluate riscurile și incertitudinile, calitativ sau cantitativ, pentru fiecare fază a proiectului;
- Vor fi selectate doar acele proiecte care întrunesc „scorul minim privind gradul de pregătire”.

4.2 S-au definit indicatorii corespunzători pentru progresul și performanța proiectului și au fost proiectate aranjamente adecvate pentru monitorizare și evaluare

- Sunt definiți indicatorii necesari pentru evaluarea progresului și a performanței investiției;
- Există indicatori calculați pentru fiecare etapă/activitate intermediară a proiectului;
- Există un plan etapizat cu termene ferme pentru realizarea investiției;
- Există metode și instrumente pentru evaluarea progresului.

4.3 Există o structură de management și de proiect identificată care răspunde de progresul implementării

- Este desemnat un manager/ directorul de proiect care va asigura livrarea la timp a proiectului;
- Persoanele desemnate au experiență în implementarea unor proiecte similare;
- Organizația responsabilă cu implementarea are capacitatea de a se dezvolta sau de a atinge rezultatele proiectului propus;
- Se urmărește îmbunătățirea actului de management de proiect la nivelul ministerelor de resort;
- Are loc evaluarea performanței proiectului de investiții, după ce acesta devine funcțional;
- Se întocmește Raportul de finalizare a proiectului care va evalua dacă și în ce măsură investiția a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari.

IV. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT - *important factor de progres*

Cu toate că România este parte a Uniunii Europene (UE) încă din anul 2007, decalajul economic, un parcurs anevoios de la o economie centralizată la o economie funcțională de tip concurențial, poziționarea geografică cât și factori externi determină ca țara noastră să dețină în continuare o poziție periferică față de marea masă economică a UE, aceasta fiind o caracteristică inerentă datorată poziției geografice și a întârzierii reformelor de facto structurale, mai bine zis nederminare sau ruptura decisivă de trecut. Acesta este parțial și motivul pentru care se transpune, atât la național, cât și la nivel regional, că regiunile din partea de centru a țării au avansat mai mult decât regiunile din Est și Sud, care sunt mai depărtate de centrul economic al UE, fapt reliefat și practic, cele mai multe proiecte actuale de infrastructură sunt orientate către zonele din Vestul țării.

Deși la nivel declarativ al UE sunt alocate pentru țările din Est și Sud fonduri importante pentru dezvoltare în vederea reducerii decalajelor față de cele din Vest și centrul Europei, creșterea în ultima perioadă a accesibilității și accesării acestor fonduri de către România la nivel internațional reprezintă ca o condiție/direcție majoră de dezvoltare pentru piețele globale îmbunătățirea infrastructurii și stimularea fluxurilor transfrontaliere de oameni, capital și idei.

Obiectivul general al politicilor prioritare de investiții cuprinse în Programul Operațional Sectorial de Transport este promovarea unui sistem de transport care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor. Aceste politicile prioritare de investiții în sectorul transporturi sunt împărțite în patru axe principale:

- *Axa 1: Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T pentru asigurarea sustenabilității sistemului de transport integrat în rețelele de transport UE;*
- *Axa 2: Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în afara Axelor prioritare TEN-T pentru asigurarea sustenabilității sistemului național de transport;*
- *Axa 3: Modernizarea materialului rulant de cale ferată dedicat călătorilor pentru rețelele de cale ferată națională și TEN-T;*
- *Axa 4: Modernizarea sectorului de transport pentru asigurarea unui grad ridicat de protecție a mediului, sănătate și siguranță a pasagerilor.*

Prin poziționarea sa geografică, România se află într-o zonă la intersecția mai multor magistrale de transport, ce leagă Nordul de Sudul Europei și Vestul de Estul acesteia, fapt reliefat din procentul de 70% din exporturile țării noastre care au ca destinație o zonă din Europa occidentală. Deși se află pe axa de intersecție a acestor conexiuni, România rămâne limitată ca volum de bunuri și călători din cauza infrastructurii rutiere subdezvoltate, aceasta fiind o barieră în fața dezvoltării și creșterii economice, fiind o condiție sine qua non pentru mulți investitori de-a lungul timpului, țara noastră pierzând în favoarea altor țări multe oportunități.

Cu toate că, atât la nivel declarativ cât și prin studii se recunoaște că până în prezent, România nu dispune de o autostradă care să lege România de Vestul Europei, efectiv sunt doar bucăți de autostradă.

Prin prisma intensificării pe viitor a schimburilor comerciale cu țări ex-comunitare, țara noastră dorește să devină o punte de legătură pentru UE dat fiind și poziția geo-stragică.

Până la finalul anului 2030, conform obligațiilor României și prevederilor legislative europene, în România rețeaua rutieră TEN-T centrală va trebui finalizată la nivel de autostradă sau drum expres.

În acest sens, în prioritățile UE privind politica de transport se încadrează proiectul privind realizarea legăturilor rapide între orașele din Sudul României. Astfel, față de alte segmente ale rețelei TEN-T, segmentul Calafat-Craiova-Alexandria-București are prioritate în realizare.

Totodată, rețeaua de transport feroviar trebuie consolidată întrucât starea rețelei de căi ferate din România s-a degradat continuu, datorită finanțării deficitare după anul 1990, fapt ceea ce a condus la limitarea vitezei de circulație a trenurilor și implicit la o creștere îngrijorătoare a duratei de transport. Consecința finanțării situate cu mult sub nivelul necesităților a întreținerii, reparării și reînnoirii infrastructurii feroviare este degradarea progresivă a acesteia și apariția din ce în ce mai frecventă a defectărilor.

„Media pe rețea a vitezelor maxime permise reprezintă 70,7% din viteza maximă proiectată, iar media vitezelor comerciale realizate în traficul de călători reprezintă mai puțin de 45% din viteza proiectată a rețelei feroviare”, se arată în documentul intitulat „Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2019-2023”, elaborat de Ministerul Transporturilor.

Referitor la transportul maritim și cel fluvial pe căile navigabile interioare, România are un atu dat fiind accesul la Marea Neagră, dar și la faptul că o mare parte din fluviul Dunărea traversează țara noastră inclusiv gurile de vărsare.

Având în vedere costurile reduse și volumele mari de mărfuri care pot fi transportate, Dunărea este unul dintre cele mai avantajoase moduri de transport, reprezentând o alternativă eficientă la transportul rutier și feroviar. Beneficiind de o poziționare geografică avantajoasă, portul Constanța este situat la întretăierea rutelor a două coridoare de transport ale rețelei centrale transeuropene de transport (TEN-T core): Coridorul Orient/Est-mediteranean și Coridorul Rin-Dunăre. Totodată, portul Constanța este localizat la intersecția rutelor comerciale care leagă piețele statelor fără ieșire la mare din Europa Centrală și de Est cu regiunea Transcaucaz, Asia Centrală și Extremul Orient.

Desfășurarea navigației pe Dunăre nu se poate realiza pe toată perioada anului, datorită fluctuației mari a debitelor în decursul unui an, căile navigabile interioare sunt utilizate sub capacitate. Traficul containerizat de mărfuri reprezintă o oportunitate insuficient exploatată în prezent, datorită lipsei facilităților portuare, în prezent doar portul Constanța beneficiază de facilități intermodale care asigură interoperabilitatea între toate modurile de transport. În perspectiva dezvoltării ulterioare a piețelor de export pentru produse agricole și alte mărfuri vrac, Dunărea reprezintă o oportunitate importantă pentru a conecta portul Constanta la piețele europene și a reduce ponderea transportului rutier, poluator și consumator de resurse neregenerabile.

În ceea ce privește criteriile de prioritizare a proiectelor de infrastructură de drumuri, așa cum se arată în documentul intitulat „Strategia de dezvoltare teritorială a României, România policentrică 2035,

Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni”, pentru alocarea investițiilor la acest nivel sunt semnificative următoarele criterii:

- populația stabilă;
- densitatea populației;
- valoarea Indicelui de dezvoltare umană locală (IDUL);
- valoarea Indicelui sustenabilității financiare a bugetului local.

Referitor la implementarea strategiei de transport intermodal în România, așa cum este susținută în Strategia de transport intermodal în România 2020², realizarea acesteia are o importanță deosebită, vizând următoarele aspecte relevante pentru dezvoltarea strategiilor de transport³, intermodal care reprezintă acel sistem de transport care presupune utilizarea în mod succesiv a cel puțin două moduri de transport și în care unitatea de transport intermodal nu se divizează la schimbarea modurilor de transport:

- ❖ creșterea atractivității României pentru activități comerciale internaționale, prin asigurarea unor facilități privind schimbul intermodal de mărfuri;
- ❖ sprijinirea dezvoltării „coridoarelor verzi” de transport logistice și eficiente;
- ❖ eficientizarea modului de utilizare a infrastructurii existente pentru transportul de marfă, prin atragerea fluxurilor de mărfuri dinspre sectorul rutier spre sectoarele feroviar și naval;
- ❖ îmbunătățirea cooperării economice la nivel regional, național și internațional, prin crearea unor poli de distribuție și schimb de mărfuri între sistemele de transport de mare distanță și cele de transport local/regional;
- ❖ soluționarea problemelor legate de costurile ridicate de transport ale operatorilor economici și îmbunătățirea accesului bunurilor românești pe piețele regionale, naționale și internaționale;
- ❖ crearea de noi locuri de muncă la nivel local și regional.

La nivel european exista o viziune legata de crearea și dezvoltarea coridoarelor naționale și internaționale de transport intermodal⁷/combinat, pentru ca trenurile de marfă să opereze într-un mod sustenabil.

Dezvoltarea infrastructurii de transport a UE necesită eforturi financiare considerabile. Comisia estimează că totalul investițiilor necesare în acest domeniu se ridică la aproximativ 130 de miliarde de euro pe an, pentru întreținere fiind necesare investiții semnificative suplimentare. Potrivit estimărilor, în perioada 2021-2030 doar rețeaua centrală TEN-T va costa 500 de miliarde de euro; dacă adăugăm rețeaua globală și alte investiții în domeniul transporturilor, suma crește la aproximativ 1, 5 mii de miliarde de euro.

² Strategia de transport intermodal în România 2020

³ Nod Intermodal de Transport în Județul Alba, Regiunea Centru

Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii și deschiderea pieței interne a transporturilor și s-au propus măsuri de accelerare a decarbonizării transporturilor, UE încă se confruntă cu provocări în ceea ce privește :

- o corelarea obiectivelor și a priorităților relevante și realizabile din domeniul transporturilor cu resursele disponibile;
- o stabilirea unor instrumente eficace de asigurare a punerii în aplicare la nivelul UE pentru a se garanta că deciziile în materie de infrastructură ale statelor membre sunt aliniate mai îndeaproape la prioritățile UE, acordându-se atenție în special tronsoanelor transfrontaliere;
- o concentrarea finanțării UE asupra priorităților cu cea mai mare valoare adăugată europeană;
- o îmbunătățirea planificării, a punerii în aplicare și a monitorizării proiectelor finanțate de UE;
- o asigurarea întreținerii adecvate și a caracterului durabil al infrastructurii;
- o intensificarea eforturilor de reorientare a transportului de mărfuri către alte soluții decât transportul rutier.

În 1996, Comisia a publicat orientările privind TEN-T, ca bază pentru elaborarea politicii în materie. Aceste orientări au fost modificate frecvent și au fost urmate de un regulament în anul 2013⁷. Regulamentul prevedea termene de finalizare pentru nivelul „central” (2030) și „global” (2050) al rețelei și, foarte important, a trecut de la o abordare bazată pe proiecte prioritare individuale la rețele de coridoare multimodale la nivelul UE. În prezent, proiectele sunt planificate în cadrul unor planuri de coridoare care acoperă toate modurile de transport, aflate sub îndrumarea a 12 coordonatori.

• *Directiva 92/106/CEE din 7 decembrie 1992 este actul adoptat de Consiliul European privind stabilirea de norme comune pentru anumite tipuri de transporturi combinate de mărfuri între state membre.*

Potrivit acestei directive, „transporturi combinate” înseamnă transporturi de mărfuri între state membre în cadrul cărora camionul, remorca, semiremorca, cu sau fără tractor, caroseria mobilă sau containerul de cel puțin 20 picioare utilizează calea rutieră pe porțiunea inițială sau finală a parcursului și, pentru restul traseului, calea ferată sau o cale navigabilă interioară sau maritimă, în cazul în care această secțiune depășește 100 km în linie dreaptă și efectuează traseul rutier inițial sau final al transportului:

- între punctul în care mărfurile sunt încărcate și gara feroviară de încărcare corespunzătoare cea mai apropiată pentru traseul inițial și între cea mai apropiată gară feroviară de descărcare corespunzătoare și punctul de descărcare a mărfurilor pentru traseul final sau
- pe o rază care nu depășește 150 km în linie dreaptă de la portul fluvial sau maritim de încărcare sau descărcare.

⁷ Strategia de transport intermodal în România 2020

⁸ Nod Intermodal de Transport în Județul Alba, Regiunea Centru

Potrivit articolului 10 aliniatul 1 din directiva 92/106/CEE, statele membre trebuie sa pună în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare conformării cu directiva CE până la 1 iulie 1993. În cazul României, , actul național de transpunere este *Ordonanța 27 din 31 august 2011*, care a intrat în vigoare în 4 decembrie 2011. Dispozițiile ordonanței constituie cadrul general pentru organizarea și efectuarea transporturilor rutiere de mărfuri și persoane pe teritoriul României, precum și a activităților conexe acestora, în condiții de siguranță și calitate, cu respectarea principiilor liberei concurențe, garantarea accesului liber și nediscriminatoriu la piața transportului rutier, protecția mediului înconjurător, a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și pentru satisfacerea necesităților economiei naționale și a nevoilor de apărare ale țării. Legislația pe marginea transportului intermodal în țara noastră este foarte puțin detaliată, în cadrul ordonanței 27/2011 subiectul este atins foarte vag și nu detaliază suficient modul de realizare al transportului combinat, de mărfuri.

Pentru a impulsiona dezvoltarea de centre de transfer inter-modal, care pot deveni o soluție pentru creșterea gradului de investiții în Regiune, Consiliul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Centru, întrunit la Sfântu Gheorghe în data de 26 Septembrie 2017, a declarat că proiecte prioritare în interesul dezvoltării economice și sociale a Regiunii Centru obiectivele de investiții ce vizează dezvoltarea de terminale multimodale: Brașov – Feldioara, județul Brașov, Mureș – Ungheni, județul Mureș și Teiuș – Coșlariu, județul Alba, în conformitate cu Hotărârea CDR Centru Nr. 19 / 26. 09. 2017, ținând cont de faptul că în scurt timp regiunea Centru va avea o foarte bună conectivitate cu centrul și vestul Europei, fiind necesară realizarea acelor puncte unde mărfurile pot fi preluate și transbordate pe diferite sisteme de transport.

În cadrul reuniunii de la ADR Centru din 27. 07. 2018 au fost discutate conceptele de dezvoltare propuse de CDR Centru și , pornind de la faptul că inițiativele locale se afla în diferite stadii de maturitate, promotorii obiectivelor de investiții în terminale multimodale au discutat despre armonizarea și corelarea acestor inițiative, pentru o mai bună valorificare a lor la nivel național. Obiectivul acestei întâlniri a fost de a informa toate părțile interesate despre stadiul proiectelor, de a împărtăși experiențe în ceea ce privește dificultățile întâmpinate și de a transmite partenerilor soluțiile identificate pentru depășirea acestor dificultăți, pentru elaborarea unei strategii comune de promovare a proiectelor de realizare a unor centre de transfer inter-modal în Regiunea Centru.

• *Strategiei de transport intermodal în România 2020*

Conform Strategiei de transport intermodal în România 2020, principalul tip de transport intermodal este “transportul combinat feroviar-rutier”, în care unitățile de încărcătură (autocamionul, remorca, semiremorca cu sau fără autotractor, cutia mobilă sau containerul) se deplasează sau sunt deplasate, după caz, pe drumurile publice, pe parcursul inițial și/sau final, iar restul transportului se efectuează pe calea ferată . Parcursul rutier inițial și/sau final se desfășoară între punctul de încărcare a mărfii și cea mai apropiată stație de cale ferată de expediție adecvată acestui mod de transport, pentru

parcursul inițial, și între cea mai apropiată stație de cale ferată de destinație adecvată și punctul de descărcare a mărfii, pentru parcursul final;

Transportul rutier de mărfuri se derulează cu precădere pe rețeaua de drumuri naționale, având în vedere numărul limitat de kilometri de autostradă dați în funcțiune până în prezent .

În prezent, lungimea rețelei de drumuri publice, ce include autostrăzi, drumuri național europene, drumuri naționale principale și secundare, este de 16. 499, 935 km.

În anul 2017 la nivelul Regiunii Centru existau 11352 de km de drumuri publice, din care 5243 drumuri modernizate, 93 de km de autostradă, 2509 km de drumuri naționale și 2463 naționale modernizate⁹.

Pentru evitarea deteriorării rețelei de drumuri naționale, ca urmare a restricțiilor bugetare ce nu au permis reabilitări/modernizări periodice pe întreaga lungime a acestora, s-au adoptat acte normative pentru aprobarea listelor cuprinzând drumurile publice cu limitele maselor și a dimensiunilor maxime admise pentru vehicule de transport marfă. În continuare, rețeaua rutieră va fi reabilitată periodic sau pe măsura finalizării lucrărilor de reabilitare prin ordin al ministrului transporturilor, conform prevederilor OG nr. 21/2005 privind regimul drumurilor aprobată prin Legea nr. 98/2005. În consecință, o parte importantă a acestei rețele a fost deschisă traficului rutier de mărfuri.

La finalul anului 2018 România avea aproximativ 806 km de autostrăzi date în folosință.

Tehnologiile utilizate în transportul de marfă pe calea ferată (marfă în container/unitate standardizată de transport marfă pe vehicul, vehicul pe vagon platformă, marfă în container pe vagon), fac obiectul exploatării pe plan internațional a mai multor sisteme de transport intermodal, precum:

- Sistemul de transport în containere;
- Sistemul de transport utilizând cutii mobile;
- Sistemul de transport utilizând autotrenuri rutiere pe vagoane specializate cu platformă scufundată pe toată lungimea;
- Sistemul de transport utilizând semiremorci rutiere pe vagoane specializate cu buzunar sau coș;
- Sistemul de transport utilizând semiremorci speciale cu sistem dublu de rulare.

În România, până în prezent, s-a utilizat în mod preponderent sistemul de transport combinat în containere prin realizarea unui lanț logistic care are la capete transportatori rutieri ce preiau unitățile de transport intermodal de la expeditori și le transportă până la terminalul intermodal, în condiții de siguranță optime.

La nivel național, pe segmentul de transport de marfă, transportul rutier are o cota de 61%, în timp ce transportul feroviar are o cota de 14,8%, din care CFR Marfa detine o cota de 6,8% și operatorii feroviari privați, aprox. 8%.

Conform CFR Marfa, exista o serie de probleme cu care se confrunta dezvoltarea transportului intermodal. Una din acestea vizeaza durata mare de transport pe calea ferata, in raport cu cel rutier, cauzele acestei situatii tinand de lucrarile de reabilitarea a infrastructurii feroviare pe sectiunile implicate,

9. Informații furnizate de ADR Centru

dar și de întârzieri în procesul de transfer, manipulare, grupare și expediere a containerelor din terminale.

De asemenea, "lipsa subvențiilor și a investițiilor în infrastructura terminalelor existente și a conexiunilor aferente acestora pentru a fi utilizate în mod eficient și la capacitate maximă, reprezintă o altă problemă. Reabilitatea terminalelor presupune modernizarea clădirilor, a platformelor de depozitare a UTI (unități de transport intermodal), modernizarea căilor de rulare a macaralelor, a căilor de acces în terminal și a altor facilități, precum și dotarea terminalelor cu utilaje și echipamente moderne, dar și utilizarea tehnologiilor care au o contribuție importantă în procesul activităților din terminale.

Aceste probleme au efecte semnificative asupra transportului feroviar de marfă, ducând la diminuarea activității și creșterea traficului rutier, la fragmentarea pieței de transport feroviar și reducerea activității din piața tradițională a transportului containerizat ¹⁰

La nivelul regiunii centru există un număr de 1333 km de linii de cale ferată, din care 666 km este electrificată. ⁴

Pentru traficul de mărfuri distribuția modală este după cum urmează:

- o Tone marfă-km rutier 53. 3%
- o Tone marfă-km feroviar 24. 2%
- o Tone marfă-km căi navigabile 22. 5%

Sursa: INS

Nodul intermodal în mun. Sebeș, are amplasamentul studiat din Sebeș, este situat în zona industrială, în imediata vecinătate a traseului autostrăzii A1.

Amplasamentul se învecinează cu platforma industrială a orașului, fiind delimitat la est și sud-est de zonă industrială a Holzindustrie Scweighofer, la nord de autostrada A1, iar la sud și sud-est de terenuri proprietate privată. Accesul rutier al mărfurilor se poate realiza ușor dat fiind apropierea de nodul de urcare/coborâre pe/de pe autostradă, în timp ce accesul feroviar al mărfurilor este facilitat de vecinătatea cu calea ferată care subtraversează autostrada A1 în colțul nord-estic al amplasamentului.

Această este o cale ferată neelectrificată, care leagă Sebeșul de Sibiu pe direcția sud-est, respectiv pe direcția nord-vest de calea ferată principală electrificată care trece prin Alba Iulia și care asigură legătura cu noduri importante feroviare cum sunt Teiușul sau Simeria. Între Sibiu și Alba Iulia, această cale ferată este segmentată în tronsoane duble și simple.

Principalii participanți care conlucrează la buna funcționare a obiectivului fiind agenții economici din orașul Sebeș cărora li se alătură într-o pondere mai redusă cei de pe raza Municipiului Alba, cu toții fiind direct interesați de utilizarea facilităților de transport oferite de Nodul Intermodal.

- Principalii operatori economici din Sebeș se află în vecinătatea amplasamentului studiat pe o rază de cca 1km și sunt: Star Transmission, Star Assembly, Alpin 57 Lux, Savini Due SRL, Motoboom, Kronospan, Voltrans, Conna Tony, Sc Trans Avram SRL, Vontrans Impex, SC Humbel SRL, Reman Sebeș;
- Principalii operatori economici din Alba Iulia se află la o distanță de cca 16 km de amplasamentul

¹⁰

www.Wikipedia.ro

¹¹

<https://clubferoviar.ro/cfr-marfa-transportul-intermodal-are-nevoie-de-investitii/informatii-furnizate-de-ADR-Centru>

¹²

din Sebeș, și sunt: CST Automotive Productions Alba, Tobimar SRL, ATM Diesel, Fan Courier, Cora trade Center, Viva Metal SRL, Protos SRL, Ambient Alba Iulia

- în amplasarea obiectivului se va ține cont de fondul construit industrial existent, urmărindu-se accesul cât mai facil utilizatorilor, atât ca infrastructură dar și ca timp;
- la amplasarea obiectivului se va ține cont de distanțele de siguranță care trebuie prevazute față de autostradă;
- în amplasarea obiectivului se va ține cont de ariile naturale protejate față de care se vor păstra distanțele prevazute de lege (daca este cazul);
- în zonă nu sunt evidențiate monumente istorice sau arhitecturale care să impună restricții;
- zona studiată nu se află în arii protejate naturale sau antropice.

De asemenea, constatăm la nivel de UAT Sebeș, există o preocupare continuă în scopul soluționării problemelor legate de mobilitatea urbană durabilă precum și pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor

Având în vedere:

- ❖ Raport de activitate al Primăriei Municipiului Sebeș pe anul 2020;
- ❖ Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2019-2023;
- ❖ Strategia de transport intermodal în România 2020, aprobată prin Ordinul Ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 457/2011 pentru aprobarea Strategiei de transport intermodal cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Studiu de fezabilitate Nod Intermodal de Transport în Județul Alba, Regiunea Centru

Propunem următoarele criterii de prioritizare a investițiilor în sectorul de Infrastructură de transport:

Principiul 1 - Oportunitatea proiectului în contextul strategiilor sectoriale sau naționale

1.1. Obiectivele și țintele proiectului sunt relevante

- Proiectul de investiții supus analizei este inclus în strategiile naționale/regionale, conform Master-Planurilor regionale și angajamentelor asumate de România, pe sectorul de infrastructură de transport;
- Proiectul contribuie la obținerea unei mai bune calități a vieții cetățenilor din punct de vedere al aspectelor legate de activitatea de transport în cadrul UAT Sebeș.

1.2 Investiția reprezintă o prioritate în contextul actualei strategii de dezvoltare locale

- Nivelul de dezvoltare al localității conform indicelui dezvoltării umane locale (IDUL);
- Investiția este destinată cetățenilor UAT Sebeș fără drum acces la principalele drumuri

locale/platforme industriale;

- Investiția permite transferarea transportului individual către transportul public;
- Investiția urmărește promovarea transportului multimodal și moderarea necesităților de transport;
- Investiția permite introducerea unor noi rute de transport în special din cartierele cu populație cu venituri modeste, cu scopul de a garanta siguranța copiilor care merg la școală cu mijloace de transport în comun;
- Investiția vizează extinderea infrastructurii de transport către viitoarele zone rezidențiale/cartiere de locuințe din municipiul Sebeș.

Principiul 2 - Justificarea economică și socială

2.1. Proiectul este justificat economic prin studiul de fezabilitate, memoriul tehnico- economic sau nota de fundamentare

- Proiectul de investiții are întocmit un studiu de fezabilitate, memoriul tehnico-economic sau nota de fundamentare actualizat(e);
- Obiectivele specifice ale proiectului de investiții sunt precis cuantificate;
- Proiectul de investiții are estimate costurile/beneficiile și are comensurată viabilitatea economică.

2.2. Proiectul are justificare socială

- Proiectul de investiții generează locuri de muncă/ procent locuri de muncă verzi;
- Proiectul de investiții contribuie la asigurarea mobilității sociale, securității transportului și abordarea problemelor de accidentologie;
- Proiectul prevede tarife flexibile pentru servicii de transport public/parcare pentru categorii vulnerabile;
- Proiectul de investiții contribuie la crearea unei comunități durabile, a condițiilor de transport durabil bazate pe principii sociale;
- Proiectul contribuie la diminuarea efectelor negative ale utilizării autovehiculelor cum ar fi: gradul de congestionare a traficului la care s-a ajuns, necesitatea de a se construi șosele, locuri de parcare și garaje, poluarea cu deșeuri, poluarea sonică ce accentuează stresul și micșorează eficiența muncii, disconfortul cauzat de vibrații și problemele de sănătate, monopolizarea spațiului public și modificarea arhitecturii urbane;
- Proiectul de investiții prevede promovarea și crearea rețelilor de infrastructuri și servicii pentru bicicliști și pentru trafic nemotorizat.

- Proiectul de investiții are aviz de la Autoritatea competentă de mediu care atestă că impactul respectivei investiții corespunde legislației în vigoare;

2.3. Impactul de mediu corespunde legislației în vigoare

- Proiectul de investiții respectă nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră/emisiile de CO₂/particule de funingine/concentrația de praf fin/oxizi de azot prevăzute de legislația în vigoare;
- Proiectul de investiții prevede aplicarea reglementărilor Euro 3-6, precum și a regulamentelor de inspecție tehnică;
- Proiectul de investiții permite implementarea transporturilor alternative cu impact cât mai redus asupra mediului.

Principiul 3 - Suportabilitatea și sustenabilitatea financiară

3.1. Cerințele totale de finanțare ale proiectului respectă o estimare realistă a resurselor disponibile

- Decizia de finanțare este inclusă în proiectul bugetului local, în concordanță cu prioritățile de investiții ale UAT Sebeș și cu gradul de pregătire pentru implementare;
- Solicitățile de finanțare pentru noile investiții sunt corelate cu resursele disponibile după acoperirea cerințelor de finanțare pentru investițiile în curs;
- Proiectul de investiții respectă valoarea Indicelui de sustenabilitate financiară a bugetului local;
- Proiectul de investiții urmărește accesibilitatea serviciilor (tarif servicii de transport public/parcare);
- Investiția este realizată în baza unui Parteneriat Public- Privat (PPP), proiectul respectă cerința „condiții egale pentru toată lumea”.

3.2. Finanțarea totală necesită și cofinanțare

- Proiectul de investiții are cofinanțare din fonduri europene pentru diverse probleme din sectorul de infrastructură de transport, cum ar fi: susținerea categoriilor defavorizate, includerea de noi rute, stimularea transportului nemotorizat, includerea autobuzelor verzi.

3.3. Există aranjamente credibile pentru a acoperi durabil costurile de operare și întreținere rezultate odată ce proiectul este finalizat

- Este evaluată implementarea proiectului, urmărindu-se să se respecte consecvența cu specificația, conformitatea cu estimarea de cost aprobată și termenul limită de implementare;
- Resursele umane și financiare adecvate sunt adecvate pentru a asigura realizarea proiectului și, ulterior, pentru a asigura prestarea serviciilor planificate;
- Raportul de finalizare a proiectului va evalua și dacă proiectul a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari;
- Se evaluează performanța proiectului după ce acesta devine funcțional; sub aspectul obținerii de venituri care să acopere costurile de operare și întreținere;
- Pot fi atrase fonduri din mediul privat pentru operare și întreținere.

Principiul 4 - Aranjamentele pentru implementare/ Performanța în implementare

4.1 Cât de bine s-a făcut actuala pregătire a proiectului

- S-a constatat existența unei documentații detaliate și informarea factorilor interesați în implementarea proiectului;
- Studiul de fezabilitate include o evaluare a costurilor de funcționare și mentenanță ale investiției, calculate la prețurile de la momentul elaborării sale;
- Bugetul proiectului de investiții, costurile de funcționare și mentenanță ale investiției au la bază previziuni ale evoluției prețurilor conform estimărilor Ministerului Finanțelor Publice;
- Proiectul a parcurs cu succes etapele de selectare și bugetare;
- Proiectul va fi implementat în perioada planificată pentru finalizare;
- Proiectul răspunde nevoilor comunității, pe probleme de transport;
- Au fost identificate și evaluate riscurile și incertitudinile, calitativ sau cantitativ, pentru fiecare fază a proiectului;
- Vor fi selectate doar acele proiecte care întrunesc „scorul minim privind gradul de pregătire”.

4.2 S-au definit indicatorii corespunzători pentru progresul și performanța proiectului și au fost proiectate aranjamente adecvate pentru monitorizare și evaluare

- Sunt definiți indicatorii necesari pentru evaluarea progresului și a performanței investiției;
- Există indicatori calculați pentru fiecare etapă/activitate intermediară a proiectului;
- Există un plan etapizat cu termene ferme pentru realizarea investiției;
- Există metode și instrumente pentru evaluarea progresului.

4.3 Există o structură de management și de proiect identificată care răspunde de progresul implementării

- Este desemnat un manager/director de proiect care va asigura livrarea la timp a proiectului;
- Persoanele desemnate au experiență în implementarea unor proiecte similare;
- Organizația responsabilă cu implementarea are capacitatea de a dezvolta și realiza obiectivele proiectului;
- Se urmărește îmbunătățirea actului de management de proiect la nivelul ministerelor de resort;
- Are loc evaluarea performanței proiectului de investiții, după ce acesta este realizat;
- Se întocmește Raportul de finalizare a proiectului care va evalua dacă și în ce măsură investiția a început să livreze serviciile așteptate, către beneficiari.

Bibliografie:

1. Ghidul pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală;
2. Ghidurile pentru elaborarea strategiilor de adaptare la schimbările climatice - CE, 2013;
3. Hotărârea nr. 363/2018 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 225/2014;
4. Legea educației naționale (Legea nr. 1/2011), cu modificările și completările ulterioare;
5. Manualul de Management al Investițiilor Publice, Servicii de consultanță pentru Consolidarea managementului investițiilor publice;
6. Raport de activitate al Primăriei Municipiului Sebeș pe anul 2020
<https://www.primariasebes.ro/wp-content/uploads/2020/03/RAPORTUL-PRIMARULUI-MUNICIPIULUI-SEBES-ANUL-2020.pdf>;
7. Raport privind starea învățământului preuniversitar din România;
8. Regiunea Centru - Transporturi;
9. Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2019-2023;
10. Strategia de dezvoltare teritorială a României, România policentrică 2035, coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni;
11. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Studii de fundamentare, Studiul 7- Activitățile și infrastructura turistică, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
12. Strategia de transport intermodal în România 2020, aprobată prin Ordinul Ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 457/2011 pentru aprobarea Strategiei de transport intermodal cu modificările și completările ulterioare;
13. Studiul de prefezabilitate Nod Intermodal de Transport în Județul Alba, Regiunea Centru;
14. Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD pentru perioada 2014-2020);
15. Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2018 - 2023.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
Consilier local, LUPU OVIDIU CĂTĂLIN

SECRETAR GENERAL MUNICIPIUL SEBEȘ
VLAD CRISTINA ELENA

A handwritten signature in black ink, corresponding to the name Vlad Cristina Elena.